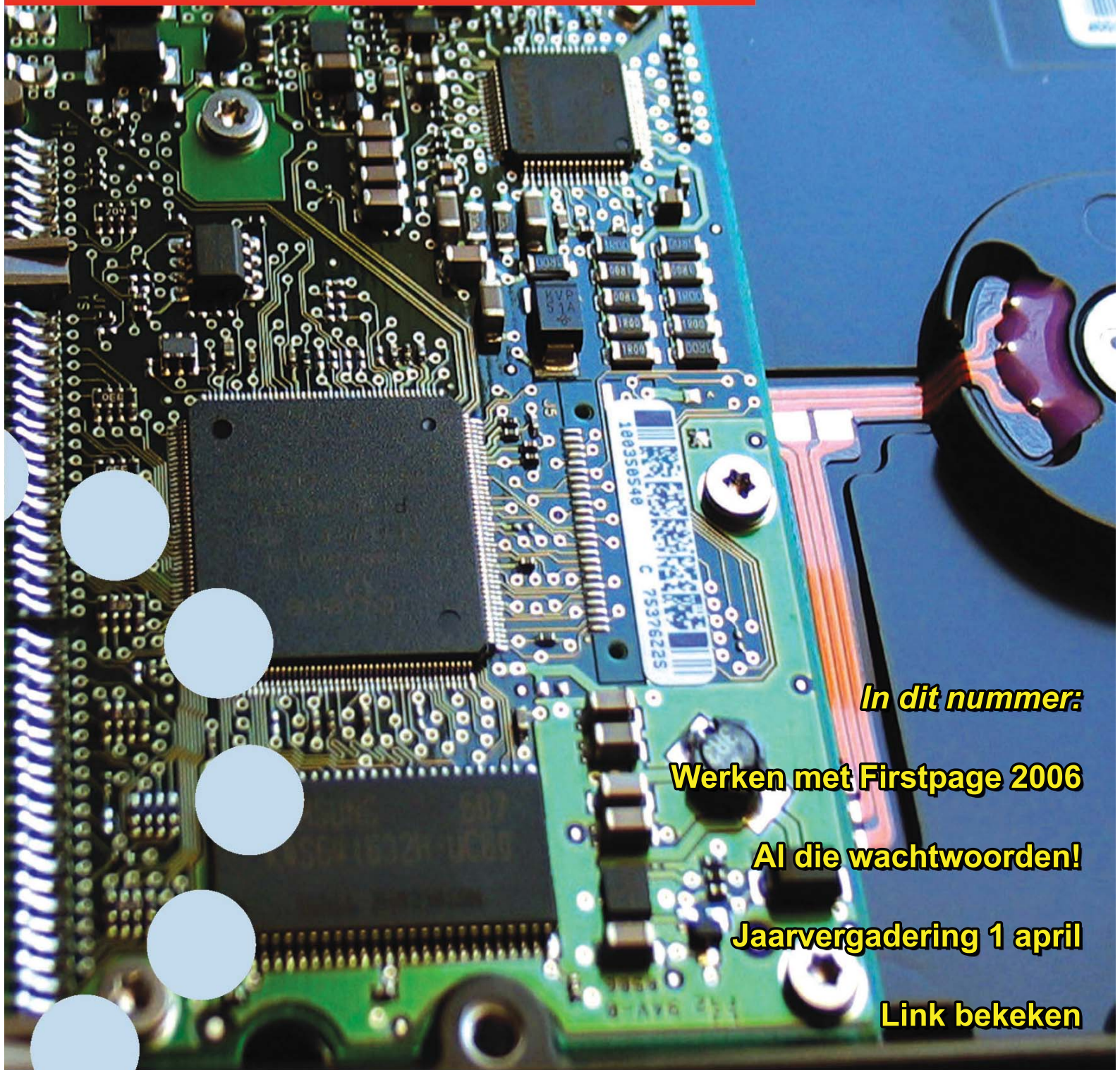

SoftwareBus

In dit nummer:

Werken met Firstpage 2006

Al die wachtwoorden!

Jaarvergadering 1 april

Link bekeken

hcc!DOSgg
SYSTEMEN & APPLICATIES

2006 **2**

Voor gebruikers van o.a.: Windows Linux PalmOS OS/2

Dit is SoftwareBus jaargang 24, maart 2006, nummer 2

Het tijdschrift *SoftwareBus* is een officiële uitgave
van de hcc!DOSgg

website: ..... www.DOSgg.nl
forums: ..... <http://forum.DOSgg.nl>
nieuwserver: news.DOSgg.nl

Van de redactie	3
Rhino opgetuigd - deel 6 - Hoe nu verder?	<i>Rein de Jong</i> 5
Werken met Firstpage 2006	<i>Wil Hartemink-Trouw</i> 6
Einde van FrontPage	13
Jaarvergadering 1 april - De Bilt	15
Rhino's Verhandelingen - Wachtwoorden	<i>Rein de Jong</i> ...19
Link bekeken	<i>Marius Hille Ris Lambers</i> ...25
Google houdt automatisch nieuws bij	27
Special CD-ROM Webontwerp 2006	<i>René Suiker</i> ...28
Rhino - TC - Waar gaat de ruimte heen?	<i>Rein de Jong</i> ...30
Rhino - TC - Dubbele bestanden	<i>Rein de Jong</i> ...34
GigaHits 2006 - 2	38
Ergonomie	39
Vraagbaken	41
Colofon	43
Vereniging DOSgg	44

Gebruikersdagen DOSgg in 2006

1 april, 23 september en 21 oktober in De Bilt,
H.F.Witte Centrum. Zie www.DOSgg.nl
en de gegevens op blz.32

● Van de redactie ●

Hoever moeten we gaan? ‘We’ dat zijn ‘de mensen’. De laatste jaren worden wij - de mensen dus - steeds meer geconfronteerd met de verregaande mogelijkheden van de technologie, die ons steeds vaker voor ethische of morele vragen plaatsen. We kennen de vele discussies over gezondheid, leven en dood, of de (mogelijke) gevolgen van bio- en gentechologie, UMTS-antennes, voedsel-dit en voedsel-dat. Culminerend in algemene vragen als: “Willen of moeten we alles wat wij wetenschappelijk kunnen?” Mogelijke of gevreesde consequenties en verantwoordelijkheden, levensovertuiging en emoties gaan dan meespelen.

In de ons meer vertrouwde wereld van de computers en communicatie is het onderwerp ‘privacy’ onlangs weer in alle hevigheid opgedoken.

Internet- en telecom-providers staan onder druk van overheden. Ook Microsoft, Google en Yahoo! ervaren de problematiek. In diverse dictatoriaal geregeerde landen trachten de machthebbers krampachtig hun burgers te ‘beschermen’ tegen in hun ogen ongewenste informatie. Websites worden geblokkeerd, zoektermen mogen geen (bruikbare) resultaten opleveren. Yahoo!, Cisco en Google zijn voor de tirannieke regimes gezwicht om hun aanwezigheid in die landen te redden. In Nederland wordt dat soms het ‘burgemeester-in-oorlogstijd-dilemma’ genoemd: op je post blijven en concessies doen omdat opstappen nog veel ernstiger gevolgen zou (kunnen) hebben.

Woorden als *opportunisme*, *geloofwaar-*

digheid, *principieel* en *imagoschade* vallen dan veelvuldig in de discussie. De vraag is wel of (buitenlands) ondernemingsbeleid altijd los van overheidsbeleid moet zijn.

Quaero zou een Europese zoekmachine moeten worden, als (Franse) tegenhanger van Google en andere, inclusief Microsoft dat zich op dit gebied ook krachtig schijnt te willen manifesteren. Maar misschien is *Quaero* wel een doodgeboren kindje.

(Terzijde: Of het Nederlandse bedrijf met dezelfde naam daar zonder meer afstand van wil doen, is onwaarschijnlijk.)

Waarom een Europese zoekmachine (voor veel geld) van de grond af opbouwen? Er zit zeker een belangrijke politieke drijfveer achter: streven naar minder afhankelijkheid van ...

Of het zich afzetten tegen Google en Yahoo!, die zich (moeten?) voegen naar de Amerikaanse wetgeving, een goede start is, lijkt echter de vraag. Beide bedrijven en andere zouden gegevens over het zoek- en communicatiegedrag van internetgebruikers moeten bewaren en rapporteren. Dit ten behoeve van de staatsveiligheid van de USA.

De handige en populaire zoekmachine Google kan ook op de eigen pc worden geïnstalleerd, zodat die vanaf elke locatie via internet te doorzoeken is. *Google Desktop 3*, zoals het product genoemd wordt, kan van praktische betekenis zijn, als je ‘onderweg’ een bestand van je eigen pc wilt raadplegen. Maar daarvoor moeten wel de bestanden die je beschikbaar wilt hebben en een index op de Google-server (versleu-

teld) worden opgeslagen. Ja, en dan komt de overheid van de VS, die daar zicht op wil houden. Google wist de index na 30 dagen, maar dat zegt nog niets over wat er in die tijd met de gegevens gebeurt. De *Electronic Frontier Foundation*, een Amerikaanse 'waakhond', heeft al waarschuwend geluiden laten horen.

Ook hier dus weer: Hoever willen wij gaan met de technologie? Hoeveel privacybepinning is (vermeende) veiligheid ons waard?

'Wie niets te verbergen heeft, heeft niets te vrezen.' Maar paranoïde overheden in West en Oost kunnen wel proberen méér gegevens te gebruiken dan wij willen. Het "Big Brother is watching you!" beangstigt velen. Ook hypocrisie kan tot overheidsbeleid worden. "Het gaat vooral om statistiek," is het verweer. "Tendensen, trends, opvallende uitzonderingen, niet om deze gegevens tot personen te herleiden." Van telecommaatschappijen wordt alleen maar geëist dat zij van verbindingen de nummers registreren, niet de inhoud. Ja, maar van (sommige?) zoekmachines wordt wel inhoudelijke informatie opgevraagd. Er is ook software die zonder dat de gebruiker het weet, persoonlijke gegevens registreert en doorstuurt, is het niet, 'meneer Sony'? Er zal ongetwijfeld programmatuur ontwikkeld zijn en worden die van vele puzzelstukjes een duidelijker beeld van gebruikers maakt. Wie vraagt zich dan nog af welk aandeel MSN, Yahoo!, Google of misschien straks Quaero daarin geleverd hebben? Als het op last van de Europese Unie of de VS gebeurt, moeten we dan minder reserves hebben dan als het in China, Iran of Noord Korea

plaatsvindt? De technologie - in 'betrouwbare' landen ontwikkeld - verspreidt zich snel en enige druk op betrokken partijen wil ook wel 'helpen' tot collaboratie. De garantie dat het nooit verkeerd gebruikt zal worden, heb je ook bij een aardappelschilmesje niet. De schaal waarop de bedreiging van de privacy nu plaatsvindt, is veel groter dan bij een aardappelschilmesje en de gevolgen zijn al helemaal niet te overzien.

Voorlopig is Google Desktop 3 alleen nog maar voor de nieuwste Windows-platforms ontwikkeld. Dus wie zich eraan wil onttrekken heeft (nu) de volgende mogelijkheden:

- 1) de software niet installeren
- 2) met Apple Macintosh werken
- 3) met Linux werken
- 4) met oudere Windows-software werken

In deze SoftwareBus proberen we u het plezier in het computeren te laten behouden of (beter nog) te vergroten. Aandacht voor het reilen en zeilen van onze DOSgg is er ook. De voorbereidingen voor de *Algemene Ledenvergadering* op 1 april (géén grap) zijn in volle gang. *U komt toch ook?* Het is veel minder saai dan u misschien vermoedt. Lees het uittreksel van de jaarverslagen.

Rein de Jong gooit zijn Rhino-verhalen op een andere toer.

Websitemakers kunnen hun hart weer ophalen aan bijdragen van Wil Hartemink en René Suiker.

Ook is Linux, zij het heel bescheiden, terug in dit nummer. Veel vereniging van het nuttige met het aangename bij het lezen.

● Rhino opgetuigd – deel 6: Hoe nu verder? ●

Rein de Jong

In de laatste bus van 2005 had ik vervolgartikelen beloofd over *Total Commander*. Vrees niet, ze komen! Alleen niet in de vorm die ik toen voor ogen had. Eigenlijk is Rhino na het uitvoeren van de zaken beschreven in deel 5 prima opgetuigd voor de dagelijkse klussen. Ook vond ik de artikelen te lang worden.

Daarom ga ik niet verder in de reeks *Rhino opgetuigd*. Rhino is voorzien van een stuk veiligheid, we kunnen brieven maken, internet op, email versturen, de backup is aan de orde geweest en voor het beheer en onderhoud is Total Commander beschreven. Genoeg dus.

Stoppen dan maar? Neen, want een systeem is een 'levend' ding, zo ook Rhino. Dagelijks ontdek ik nieuwe dingen, die interessant zijn of het leven op de PC makkelijker maken. Dat heeft effect op de inrichting van Rhino.

Daarom komen er andere artikelen. Deze artikelen krijgen als kapstok: *Rhino's Verhandelingen*. Daarin komen zaken aan de orde die op Rhino geïnstalleerd staan en misschien ook voor anderen interessant kunnen zijn. Het zal nooit een bespreking worden van verschillende soorten software, maar 'verhandelingen' over programma's zoals ze op Rhino gebruikt worden. Het blijft mijn idee van omgaan met de PC en met de programma's die ik gekozen heb.

In deze Bus komen drie van die verhandelingen:

- Omgaan met wachtwoorden
- Zoeken dubbele bestanden (TC-K01)
- Verwijderen tijdelijke bestanden (TC-K02)

U ziet: *Total Commander* wordt niet vergeten. In deze Bus 2 klusjes die met Total Commander uitgevoerd kunnen worden.

O ja, een exclusief nieuwtje voor deze SoftwareBus. *Total Commander krijgt een Nederlandstalige helpfile!* Tijdens presentaties over TC spreek ik vaak over F1 (Help) als de belangrijkste toets. Terrecht merken sommigen dan op: "Leuk en aardig, maar wij beheersen het Engels of Duits onvoldoende." Die handschoen heb ik opgepakt door een aantal mensen om mij heen te verzamelen. Dat

team heeft de helpfile vertaald. Momenteel (eind

januari) worden de laatste 4000 woorden gecontroleerd en vervolgens moeten de sleutelwoorden worden aangebracht.

Dan is de helpfile klaar.

Nog een nieuwtje. **Er komt een Nederlandstalig forum voor Total Commander.** Dat forum wordt tegelijk met de Nederlandse helpfile gelanceerd.

Kijk op:

www.ghisler.com en www.ghisler.ch

Misschien is de NL helpfile en/of het forum al aanwezig!

—● Werken met de nieuwe versie, Firstpage 2006 ●—

Wil Hartemink-Trouw

In zijn bijdragen voor SoftwareBus over het maken van websites heeft René Suiker een aantal behartigenswaardige dingen gezegd over het stappenplan om tot een website te komen. Verder is de editor *Nvu* besproken. Hij vroeg in de vorige aflevering of er iemand is die iets over *Dreamweaver* of *Frontpage* wil schrijven.

Deze editors zijn nogal prijzig. Voor hobbyisten is er een prima editor *Firstpage* waarvan een nieuwe versie, *Firstpage 2006*, uit is. Bij niet-commercieel gebruik is deze gratis (U krijgt wel 5 sec. een pop-up met de vraag om het programma te kopen). Een juweeltje, dat de prijs van 60 US\$ best waard is.

Vandaar dat ik uw aandacht wil vestigen op dit product in onderstaand stukje en meteen iets vertellen over ‘cascading stylesheets’.

Deze editor heeft veel weg van het werken met *Dreamweaver*. Mocht u later toch meer mogelijkheden wensen, dan is overstappen makkelijk de ‘Look & Feel’ is namelijk hetzelfde. Eén mogelijk nadeel van *Firstpage*: hij is alleen in het Engels beschikbaar.

1. Downloaden en installeren

We starten met downloaden van www.evrsoft.com. Het programma is te vinden bij de tab ‘downloads’.

Als u met *Nvu*-editor begonnen bent, hebt u al weet van wat de tag-paren `<p>..</p>`; `<h1>...</h1>` en `<img.....>` voorstellen. Voor degene die nu instapt:

lees die artikelen nog even door. Al die tags en nog veel meer zijn ook te vinden in *Firstpage 2006*.

2. Templates

Na het installeren starten we het programma met de icoon op het bureaublad.

Het programma opent vervolgens met het tonen van de ‘startmanager’. Deze laat een aantal document templates zien.

Klik op code en u kunt zien wat de editor in uw pagina zet.

Dat is een doctype-declaratie: `<!DOCTYPE HTML PUBLIC "-//W3C//DTD HTML 4.01 Transitional//EN" "http://www.w3.org/TR/html4/loose.dtd">`.

Een dergelijke doctype-declaratie moet als eerste in de pagina staan. Zodoende weet de browser van de bezoeker hoe de code geïnterpreteerd moet worden. W3C staat voor een commissie die de diverse standaards voor HTML heeft vastgesteld. Op de website www.w3.org/TR/html4/loose.dtd is de informatie voor de browser te vinden en die over de definitie van de `loose.dtd`. Hierin staat de afkorting `.dtd` voor document type definition.

Selecteer de diverse templates en kijk wat er verandert.

We kiezen de template ‘HTML 4.01 transitional’. Klik erop en hij wordt geladen in het editvenster. Hebt u al iets gemaakt in de *Nvu*-editor, dan hebt u een template gebruikt met dit documenttype. Ook uw eigen templates van uw website kunt u

opslaan 'file/save as template....' en vanuit de startmanager openen.

3. Indeling werkbalken

De eerste keer start het programma op in *Easy mode*. Voor beginners is het dan eenvoudig in gebruik. Met de knoppen worden tabellen, plaatjes, links e.d. ingevoerd maar ook de eigenschappen als: hoe het lettertype en achtergrond van de pagina eruit moeten zien. Start in 'easy mode' om wat meer gevoel te krijgen wat de resultaten zijn. Voor beginners staat er op <http://home.concepts-ict.nl/~michael1/index.html> een korte HTML-cursus.

Voor de wat doorgewinterde webprogrammeurs is er een *Normal mode*. U gaat van Easy mode naar Normal mode met de knop Switch. Door nu in 'view' het 'view palette' aan te vinken verschijnen er tabbladen. Op deze tabbladen staan iconen voor de verschillende 'tags', gerubriceerd naar onderdeel.

4. De sidebar

Als u op F9 drukt of via view, zet u de sidebar aan en uit. In Easy mode geeft 'Panels' hetzelfde resultaat. Deze sidebar geeft helemaal bovenaan een aantal tabs. De eerste is 'Explorer' en laat een overzicht zien van de mappen die in de aangegeven directory staan. Met de tabs kunt u weer heel wat informatie over uw website en de te gebruiken HTML-, Style en PHP-tags bekijken. U ziet geen tabs? Klik dan op de kleine punaise; de balk wordt blauw en ze verschijnen. Voorlopig werken we alleen met de 'Explorer'.

5. Voorbereiding

U hebt al een plan gemaakt en de bijbe-

horende mappenstructuur met een map met de naam van de site. En voor iedere interne link naar een pagina een map in de map met de naam van de website. Per map weer mappen voor images, waaronder een eventueel achtergrond-image, formulieren en media als geluid en video.

Zet de onderdelen klaar in de diverse mappen. Foto's, tekeningen in 72 dpi (dots per inch); beeldschermen geven op dit moment maximaal 96 dpi. Denk er ook aan dat de meeste schermen maar maximaal 1240 pixels weer kunnen geven. Verklein de foto's zonodig met een fotobewerkingsprogramma. Foto's opslaan in jpg-formaat en tekeningen met een beperkt aantal kleuren in gif-formaat. Tekst in een tekstformaat zonder opmaak, bijv .txt

Als het split screen aanstaat zie je ook meteen hoe het er in de browser uit gaat zien. Deze is in te stellen bij 'View/Toggle Visual Source Engine'.

Als er nog geen pagina geladen is, start dan bij 'File' de 'Start Manager' en laadt het template 'HTML 4.01 transitional'.

Goed gebruik is om de pagina op te slaan alvorens verder te gaan met 'File/save as' in de juiste map.

6. Pagina Informatie

Uw pagina heeft een onderwerp, vervang 'untitled' door een titel voor uw pagina.

Zoekmachines gebruiken o.a. de tag <title> om uw site te rubriceren. <title> is de begintag en </title> is de eindtag. Tags zijn een soort containers en wat er

tussen staat, is de inhoud. Wat er tot en met de eindtag `</head>` staat, krijgt u niet te zien in de browser. Druk maar op 'Preview'. Er staat informatie over de pagina en hoe de browser ermee om moet gaan.

Met de knop 'Page' stellen we nog wat eigenschappen in. Deze bepalen hoe de inhoud op het scherm moet komen. Die inhoud staat tussen de tags `<body>` en `</body>`. De eindtag is dus altijd gelijk aan de begintag maar achter het kleiner dan teken '`<`' komt er een voorwaarts slash '/' teken bij te staan.

Het programma vult, als u de tag typt, automatisch de sluittag toe.

De inhoud van zo'n tagpaar heeft eigenschappen. Als er niets staat, neemt de browser de standaard-instellingen. Maar u wilt invloed hebben op hoe uw website eruit komt te zien en u benoemt dus die eigenschappen.

Dat kan door die eigenschappen direct als attributen in de tag te zetten of via het maken van een stijl. We gaan nu kijken wat het verschil is.

7. Eigenschappen toekennen

Druk op de knop 'Page' U komt op een invulscherm met de tab 'body'. Vul dit scherm in met de voor uw pagina van toepassing zijnde kleuren. Haal het achtergrond-image op voor de pagina. Denk erom: niet te fel, anders komt de tekst niet meer over. U hebt geen achtergrondplaatje? Zoek even op internet, er zijn er genoeg te vinden.

Verander de document-encoding niet, tenzij u een Chinese webpagina wil maken.

Wacht nog even met CSS styles; daar gaan we straks naar kijken.

```
Als alles ingevuld is, op OK drukken. U ziet nu dat de body-tag is uitgebreid met background="images/yello070.jpg" text="#000000" link="#3300FF" vlink="#FF33FF" alink="#FF0033" topmargin="10" marginheight="10" leftmargin="10" marginwidth="10" rightmargin="10" bottommargin="10">
```

Als u met kopiëren het bovenstaande overneemt, pas dan wel het pad en de filenaam van de achtergrond aan. We hebben nog geen inhoud, dus alleen de achtergrond is zichtbaar.

8. Tekst importeren

Nu de tekst erin. Die staat klaar als .txt file (uit Notepad bijv.) en die laden we in de pagina met 'File/import/textfile' Een bekend scherm opent en we zoeken de file. Zet de extensie wel even op 'all files' en klikken op 'Openen'. Nu staat er tekst in de pagina, maar met de opmaak uit de body-tag. Om te oefenen kunt u de eigenschappen andere waarden geven en zien wat er gebeurt.

9. Met stijl eigenschappen toekennen

Voor de opmaak kunnen we nu twee kanten op. Iedere tag een eigen opmaak geven op de manier zoals we met de `<body>` hebben gedaan of een stijl definiëren in de `<head>`-sectie. Laten we dat eens voor de body-tag doen.

We verwijderen alle opmaak uit de body-tag, zodat er weer `<body>` staat.

Klik weer op de knop 'Page' en kies 'Document properties' nu kiezen we CSS. Vul weer alle gegevens in zoals eerder bij de tab 'body' (zie boven) en druk op 'OK'.

In de head-sectie is nu komen te staan.


```

<style type="text/css">
BODY,TD,TH{
    FONT-SIZE: 12px; COLOR:
#000000; FONT-FAMILY: Verdana,
Arial, Helvetica
}
BODY {
    BACKGROUND-IMAGE:
url(images/yello070.jpg);
MARGIN: 10px
}
A {
    FONT-SIZE: 14px; FONT-
FAMILY: Tahoma, Verdana
}
A:link {
    COLOR: #3300FF
}
A:visited {
    COLOR: #ff00ff
}
A:hover {
    COLOR: #33cc33
}
A:active {
    COLOR: #ff0033
}
</style>

```

We typen nu `p {`, de cursor laten we staan, en dubbel klikken op `font-family` of klikken op `Insert` en dan staat de attribuutnaam in onze pagina. Vluggen gaat het door te kopiëren naar `font-family` uit wat er in de `body` style staat. Geef als grootte bij `font-size` 12 px. Herhaal dit voor `color` en ga voor de kleur met de cursor achter `color:` staan en ga in de menubalk naar 'tags/colorpicker' en zoek een

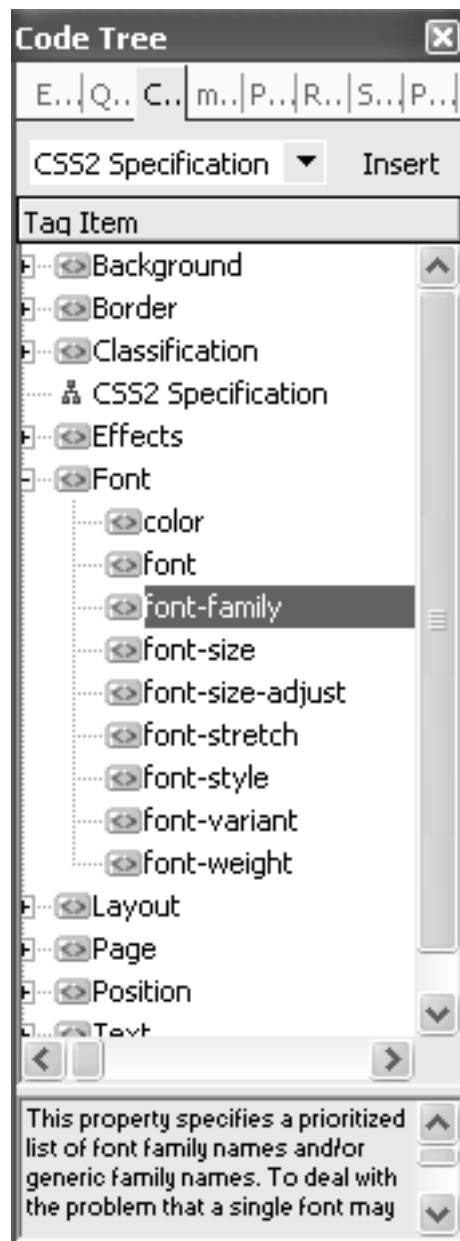
kleur uit.

Maak op dezelfde wijze opmaak voor de koppen in tags aan met de namen `<h1>`, `<h2>`, `<h3>`, `<h4>` en `<h5>` met grootten van 36px, 24px, 16px, 14 en 12px. Zoals onder weergegeven.

```

h1 {
    font-family: Arial, Verdana, Helvetica;
    font-size: 36px;
    color: #000000;
    font-weight: bold;
}
h2 {
    font-family: Arial, Verdana, Helvetica;
    font-size: 24px;
    color: #000000;
    font-weight: bold;
}

```


Maak nu de tekst die we in de `body` geïmporteerd hebben, op met de koppen `<h1>` en `</h1>` en zo nodig `<h2>` en `</h2>`. De paragrafen met paragraaf tags `<p>` en `</p>`. We doen dat door de tekst te selecteren met de cursor. Cursor bij het begin van de kop zetten en linker-muisknop ingedrukt houden tot einde van de kop, muisknop loslaten en nu naar 'tags/format' en `h1` kiezen. Is dit te groot, wijzig dan in de style de `font-size` van `<h1>` en `</h1>` en maak dan ook `<h2>` kleiner. Volg dezelfde werkwijze om de paragraaftags te zetten. Zie wat er gebeurt: de koppen worden groot en vet en de paragrafen in 12 px.

Nu moeten de regels zo hier en daar nog afgebroken worden. Dit doen we

We geven met `<div id="content"></div>` weer in de body aan dat we de rechthoek gaan gebruiken en zetten alle opgemaakte tekst ertussen. Het begint nu al wat te lijken.

12. Een foto of tekening invoegen

Een foto of tekening bepalen we eerst de eigenschappen en de waarden

```
#alex {
    position: relative;
}
```

De plaats is relatief ten opzichte van de normale wijze waarop de browser de foto gaat weergeven. Plaats de cursor op de plaats waar de foto moet komen en ga dan naar de knop 'Images' vul de gegevens in en zie daar...

Wilt u tekst om de foto zetten, maak dan een tabel en zet de foto in een cel. En de tekst in de tweede cel van de rij.

13. Tabellen invoeren

Als we bijvoorbeeld uitslagen van wedstrijden op de website willen zetten, is het toch wel aardig als ze in tabelvorm komen. Druk op de knop 'Table' en geef het aantal rijen en kolommen aan en vul de gegevens in door van de ene cel naar de andere te gaan en de tabel is klaar. Wilt u alle tabellen op uw site eenzelfde layout geven, dan kan ook dat door een stijl te definiëren, zoals hieronder

```
table {
    border: 2px;
    border-color:#ddcccc;
    background-color: #ffffff;
}
td {
    padding: 10px;
}
```

Een rij geeft een `<tr></tr>` tag en de cel daarbinnen `<td></td>`. In de stijl ziet u nu dat voor de cel eenzelfde font gedefinieerd is als voor de body. Maar ook de tabel header heeft hetzelfde font `<th>` en die zouden we graag vet willen hebben. Dus voegen we met gebruik van de code tree nog toe.

```
th {
    font-weight:bold;
    background-color: #cccccc;
    padding: 10px;
}
```

Helaas heeft de tabel geen rij waarin `<th>` is gebruikt. Met zoeken en vervangen bij 'Search/replace..' vervangen we de td in de eerste rij (eerste `<tr>`) door th en zie de header is nu bold.

14. Tidy HTML

Een heel fijne mogelijkheid geeft First-page 2006 hier. Met deze controle krijgt u een test of uw code volgens de regels is opgesteld. Dat geeft weer meer kans dat uw pagina in alle browsers ook weergegeven wordt zoals u het bedoeld had. Als u klaar bent met uw pagina, laat u er met de 'Tools/ Tidy HTML Format en fix' op los. Er komt dan een pop-up met wat er allemaal aan schortte. Bent u het niet eens met de veranderingen, dan kunt u altijd nog op 'Edit /undo' klikken. Als het naar uw zin is, laad de pagina dan op naar uw provider.

15. Een lijst maken

Type alle items achter elkaar en selecteer de hele lijst.

Haal bij 'tags' de list tag op 'ordered' voor een lijst met 1,2,3 ervoor of 'unordered' met bolletjes of iets dergelijks. Voor de `<li>` tag hebben we nog geen opmaak. Dus in de `<head>` tag via de

‘code tree’ weer font vastgelegd. Maar er staan nog meer eigenschappen voor een list. Onderaan de code tree staat een omschrijving van wat de betreffende eigenschap omvat. Doch wat voor waarde erachter de eigenschap gezet kan worden niet.

Tijd om Reference tab eens te gaan gebruiken. Als we die aanklikken, kunnen we weer een keus maken. We zijn op zoek naar Cascading Style Sheets-eigenschappen, dus CSS properties zal wel iets zijn. En welaan, onder Classification properties staan de list-eigenschappen. Voor list-style-type kunnen we kiezen uit ‘disc (schijf), circle (cirkel), square (vierkant) of none (geen)’ voor de <ul> lijst. Voor de ‘ordered’ zijn er dan de decimal (cijfers), lower-roman (romeinse telling in kleine letters), upper-roman (romeinse telling in hoofdletters), lower-alpha (kleine letters), upper-alpha (hoofdletters). Ook staat er dat het list-style-image dan none moet zijn. U kunt zelfs een eigen afbeelding gebruiken, kijk maar bij de aanwijzing List Style Image

```
ol {
    font-family: Arial, Verdana,
    Helvetica;
    font-size: 12px;
    color: #003300;
    list-style-type: decimal;
    list-style-position: outside;
}
ul {
    font-family: Arial,
    Verdana, Helvetica;
    font-size: 12px;
    color: #003300;
    list-style-type: lower-alpha;
    list-style-position: inside;
}
```

We kunnen listings ook nesten en dat schrijven we zo:

```
ol ul {
    font-family: Arial, Verdana,
    Helvetica;
    font-size: 12px;
    color: #003300;
    list-style-type: lower-alpha;
    list-style-position: outside;
}
```

Onderstaande code

```
<ol>
<li>groenten</li>
<ul>
<li>broccoli</li>
<li>bloemkool</li>
<li>andijvie</li>
</ul>
<li>aardappels</li>
<li>zalm</li>
</ol>
```

komt er dan zo uit te zien:

```
1. groenten
   a. broccoli
   b. bloemkool
   c. andijvie
2. aardappels
3. zalm
```

Wilt u binnen een een paragraaf bijvoorbeeld een opmerking of waarschuwing in Italic weergeven dan is dat mogelijk als er als stijl een .opmerking (Let op: *er staat een punt voor!*) is gedefinieerd.

```
.opmerking {
    font-style: italic;
    margin-left: 20px;
    margin-right: 20px
}
```

Plaatsst u nu in de <p> tag als attribuut class=opmerking dan is de tekst in Italic en aan beide zijden met een 20 px marge.

De tag ziet er dan zo uit

```
<p class="opmerking"> </p>.
```

Alle style-kenmerken die u in uw hele website wilt gebruiken, zet u met plakken en knippen in een lege bladzij of in Notepad en slaat u op met de extensie css zoiets als 'naam website.css.' Plaats deze in de root directory. Zet in de head sectie van elke pagina een link naar deze file via `<link rel=stylesheet href="naam website.css" type="text/css">`. Let wel op dat het pad naar de stylesheet juist is.

De stijl is nu van toepassing op de hele site. Wilt u toch nog een wijziging voor een bepaalde pagina, maak die gewijzig-

de stijl dan in de head-sectie van die pagina.

Mocht u dan nog een kleur willen wijzigen van een woord bijvoorbeeld dan kan dat altijd nog in-line in de tekst zelf.

Cascading slaat namelijk op het feit dat de stijl in de body voor gaat op de stijl in de header en de stijl in de header weer op die van de stylesheet.

Zo heeft u niet alleen kennis gemaakt met Firstpage 2006 maar ook met het gebruik van stylesheets.

● Einde van FrontPage? ●

Volgens de berichten zou *FrontPage* niet meer in de komende versie van MS Office zijn opgenomen. Microsoft zou de verdere ontwikkeling ervan zelfs gestopt hebben. Of het nog ondersteund blijft worden, is nog niet bekend.

In veel kringen is *FrontPage* omstreden, omdat het teveel op MS Internet Explorer geschreven zou zijn en geen 'mooie' html-code aflevert. De nieuwste versies waren in dit opzicht trouwens sterk verbeterd.

En er is *Microsoft Expression Web Designer*, waarvan Microsoft zegt: "Seamlessly integrate Web design and development teams with Expression Web Designer and Visual Studio, by taking advantage of superior support for XML, ASP.NET and XHTML." Dat is echt professioneel. Evenals *Sharepoint Designer 2007*, dat blijkens de naam er geavanceerd uit zal moeten zien.

Blijft overigens de vraag of iemand over *Dreamweaver* nog iets zou willen schrijven. Het programma schijnt zelfs rommelcode van *FontPage* en MS Word met één klik te kunnen verwijderen.

De rol van html wordt geleidelijk overgenomen door xhtml.

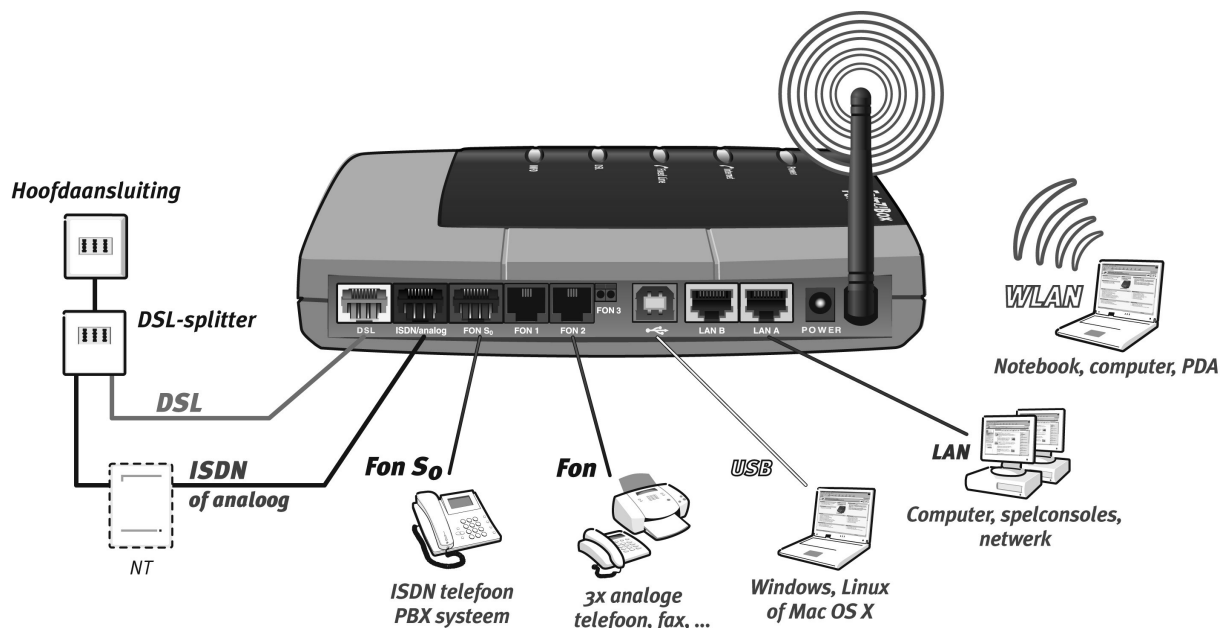
AVM lanceert de veelzijdige *FRITZ!Box Fon WLAN 7050*

VoIP, ADSL en WLAN in één product

- Via internet en vaste lijn bellen met huidige telefoontoestel
- Internettelefonie als de computer uitstaat
- Router, ADSL-modem, WLAN access point en PBX in één apparaat
- Extensies voor ISDN- en POTS-apparatuur: ISDN S0 NT en 3 analoge poorten

De nieuwe *FRITZ!Box Fon WLAN 7050* is vanaf heden beschikbaar. Het nieuwe product staat aan de top van de *FRITZ!Box Fon*-lijn en is een router, ADSL-modem, draadloos LAN en een VoIP-PBX in één. Aangesloten toestellen kunnen via internet of de vaste lijn bellen. Bovendien ondersteunt het nieuwe model het gebruik van ISDN-telefoons en ISDN-PBX'en voor internettelefonie. Ook ISDN-mogelijkheden zoals drie-gesprekken, doorschakelen en caller ID zijn gewoon te gebruiken bij internetbellen. De router biedt internettoegang tot computers die via één USB- en twee LAN-poorten zijn aangesloten. Bij draadloze verbindingen ondersteunt *FRITZ!Box Fon WLAN 802.11g++* met 125 Mbit/s, en WPA2 encryptie.

Bestel de *FRITZ!Box Fon WLAN 7050* nu voor een speciale HCC-prijs

Bestel de *FRITZ!Box Fon WLAN 7050* op www.netfoon-voip.nl/hcc voor slechts € 179,00. De Box wordt geleverd inclusief VoIP-account met € 2,50 beltegoed, maar is ook te gebruiken met VoIP-accounts van andere providers.

HIGH-PERFORMANCE COMMUNICATION BY...

● Algemene ledenvergadering ●

Vanaf 10:00 uur is er gelegenheid om de gebruikerdag te bezoeken. Voor het programma zie onze website www.dosgg.nl

Agenda algemene ledenvergadering

1. Opening
2. Vaststellen van de agenda
3. Vaststellen van het verslag van de ALV van 23 april 2005
4. Ingekomen stukken
5. Mededelingen
6. Jaarverslag 2005
7. Financieel jaarverslag 2005
8. Verslag kascommissie en verlening van Decharge van het bestuur
9. Benoeming kascommissie
10. Vaststelling begroting 2006
11. Vaststelling contributie 2007
12. Stand van zaken Meerjaren beleidsplan
13. Landelijke hcc en de Ledenraad
14. (Her)benoeming bestuursleden
Aftredend en herkiesbaar: Henk van Aniel, Gerard Hoijtink
Aftredend en niet herkiesbaar: Marius Hille Ris Lambers
15. Rondvraag
16. Sluiting

Jaarverslag 2005 in samenvatting

1. Inleiding

Het volledige jaarverslag is ter vergadering en op de website beschikbaar.

2. Bijeenkomsten

De Activiteiten-Commissie organiseerde in 2005 vijf gebruikersdagen (DGD): drie in De Bilt; één in Zwolle en één in Eindhoven. De Mega-gebruikersdag met vele andere groeperingen was op 24 september in De Bilt.

Lezingen en workshops, werden op de DGD-en in De Bilt goed tot zeer goed bezocht. De DOSgg-platforms hebben een aanzienlijk aandeel in de invulling van het aanbod op de gebruikersdagen: 'voor elk wat wils'. De gebruikersdagen in de regio waren qua bezoekersaantallen beneden verwachting. Besloten is om de regio-da-

gen te laten vervallen en het aantal gebruikersdagen in De Bilt naar 5 op te voeren.

De DOSgg was op de hcc!dagen 2005 prominent aanwezig. Vele leden kwamen hun CD-ROM ophalen en een praatje maken. Veel belangstelling was er voor VoIP, de nieuwe telefoonnorm. De DOSgg werd uitgenodigd aanwezig te zijn op een aantal bijeenkomsten en Open Dagen van hcc!afdelingen en gebruikersgroepen in het land.

PowerPoint-presentaties

De DOSgg heeft weer enkele PowerPoint-presentaties gepubliceerd, die ook weer vanaf onze website zijn te downloaden.

3. Platforms

De DOSgg zijn grotendeels via Platforms georganiseerd.

Linux Platform

Het Platform Linux heeft veel aandacht besteed aan

de beginnende Linux-gebruiker. O.a. met bijdragen in de SoftwareBus. In 2006 wordt deze reeks bewerkt en via onze website beschikbaar gemaakt.

De vraagbaakactiviteiten van de DOSgg zijn in 2005 uitgebreid met VoIP.

Vanaf 2005 verschijnt samen met de SoftwareBus de Giga-Hits DVD. Dat betekent meer mogelijkheden om software te distribueren. Verdeeld over de laatste DVD van 2005 en de eerste van 2006 hebben we zelfs de complete SUSE 10.0 OSS-distributie kunnen plaatsen.

Platform DigiFoto

DOSgg-platform DigiFoto mag zich verheugen in een gestage uitbreiding van zowel het aantal platformdeelnemers (inmiddels meer dan 700!) als het activiteiten-aanbod. Zoals het een DOSgg-platform betaamt, gebeurt het allemaal dóór

leden en vóór leden. Tijdens de gebruikersdagen waren er in 2005 goed bezochte DigiFoto-workshops. DigiFoto-deelnemers verzorgden tijdens de gebruikersdagen en de hcc!dagen ook een groot aantal lezingen/presentaties. Ook werd de DigiFotoDisc4 uitgebracht. Van deze CD-ROM gingen er inmiddels bijna 3.000 naar onze leden. Nieuw is de DigiDoka op internet, een plek waar leden foto's kunnen plaatsen, die andere deelnemers vervolgens kunnen bewerken en/of verbeteren.

Helaas moest de DigiFoto-Wedstrijd worden afgeblazen wegens een tekort aan potentiële winnaars.

Platform WebOntwerp

Het Platform WebOntwerp is in 2005 echt van start gegaan. Intussen zijn zo'n 200 mensen aangesloten. Actieve deelname aan DGD-en en publicaties in de SoftwareBus over het thema 'websites'.

In 2005 werd een eerste Special CD-ROM (WebOntwerp 2006) geproduceerd, met behulp van het DVD-team, Ondanks foutjes is er een leuk product afgeleverd, dat zeer zeker in een behoefte zal voorzien.

Platform Muziek

Beide leden waren aanwezig op alle gebruikersdagen en hcc!dagen, elk lid deed een regiodag alléén.

Ook leverden zij bijdragen aan SoftwareBus en GigaHits. De eigen hoek van de website heeft in 2005 gestalte gekregen.

Platform DigiVideo

Door een aantal gebeurtenissen, o.a. ziekte, is gebleken dat de leiding erg kwetsbaar is. Een groot deel van de medewerkers bestaat uit beginners, met als gevolg, dat veel van de inspanningen door een kleine groep geleverd wordt.

De lezingen en workshops worden goed bezocht. Dit jaar zijn er slechts ca. tien nieuwe aanmeldingen geweest.

Platform Windows

Als platform is het wat anders georganiseerd dan de andere platforms, want het is een wisselende groep van medewerkers door de hele vereniging heen. Bijdragen werden geleverd door mensen die actief zijn als VraagBaak, Moderator, medewerkers voor het geven van lezingen en workshops en voor het beantwoorden van de vele vragen op de gebruikersdagen. Met de introductie van internet-telefonie waren we zeer succesvol. De informatie werd gretig afgenomen en zal zeker in het nieuwe activiteitenplan een vervolg krijgen.

4. ROMware

De SoftwareHits op CD-ROM

zijn met ingang van 2005 alleen nog maar DVD ROM (GigaHits, 6 x), geproduceerd door het DVDteam. Wel worden binnen de DOSgg nog CD-ROMs uitgebracht, maar dat zijn de zogenaamde 'specials', vanuit diverse groepen, waarbij de bijdrage van het DVD team afhankelijk is van de behoefte van de makers.

5. VraagBaak

De in gang gezette uitbreiding van het aanbod om door middel van VoIP, naast de al langer bestaande mogelijkheden om via e-mail, nieuwsgroepen of gewoon telefonisch vragen te stellen, was een uitdaging. Er werd veel uitgeprobeerd met diverse hardware en de server waar VoIP op draait moest afgeregeld worden. Via wervingsacties konden medewerkers voor de VraagBaak medewerker(ster) aangehouden worden. Op een aantal specifieke onderdelen moeten het komend jaar nog vrijwilligers gevonden worden. De bekendheid naar buiten, is bij het wegvallen van publicatie van de VraagBaaklijst zoals vroeger in Computer!Totaal, sterk afgenomen. De uitwerking van de hcc!vraagbaak waaraan een tiental DOSgg leden hun medewerking hebben gegeven, heeft niet het afgesproken resultaat opgeleverd. De vermelding dat antwoorden afkomstig zijn van de DOSgg

is niet tot stand gekomen, omdat er geen invoer van antwoorden in de database gedaan werd. Na terugtrekking van de coördinator van de DOSgg in deze hcc!vraagbaak heeft hcc uiteindelijk een buitenstaander aangehouden om de noodzakelijke invoer van antwoorden uit te gaan voeren.

6. De SoftwareBus

De perforatiegaten zijn verdwenen. Die dateerden uit de tijd dat elk blad gesplitst kon worden in een deel redactioneel en een deel software-(review). Ook is de opmaak van 'de Bus' aangepast. Veel ingrijpender was het opstappen van twee redactieleden, Frans Curvers en Floor Vogelaar. Tot het eind van het verslagjaar was er nog geen goede opvolging voor hen gevonden en was het redigeren, opmaken en produceren van het blad nauwelijks éénmanswerk. Alle schrijvers en medewerkers hartelijk dank. En ... *kopij blijft welkom !!*

7. Transferproject

Op initiatief van de DOSgg en HCC Kantoor is in het voorjaar een *transferproject* uitgevoerd, met als doel: het overdragen van kennis en ervaring op het gebied van workshops. In drie bijeenkomsten om werd het gekozen thema *Het installeren van een thuisnetwerk* uitgewerkt. Uit de evaluatie van deze drie bijeenkomsten kwam

naar voren dat de deelnemers unaniem van mening waren veel opgestoken te hebben.

8. E-mailings

De eMailings zijn de gratis nieuwsbrieven aan de leden en andere belangstellenden die zich aangemeld hebben. In 2005 verschenen 18 afleveringen. Deze hadden weer veel belangstelling bij de doelgroep, hetgeen onder meer blijkt uit de reacties per email en de stijging van de 'hits' op onze website www.DOSgg.nl in periodes na een eMailing.

9. Landelijk hcc

De hcc kampt al enkele jaren met problemen. Er is een teruggang in het aantal leden. Men heeft tevergeefs getracht het ledenverlies tegen te gaan door aandacht voor jongeren en games. Er zijn meerdere bladen bijgekomen. Maar ook deze nieuwe bladen missen de grote aantrekkingskracht. De uitgever, IDG, is nu verantwoordelijk voor de marketing en hcc neemt alleen de bladen af. Een aantal administratieve diensten is ook naar IDG gegaan en het hcc-kantoor is inmiddels gevestigd in het IDG-kantoor te Haarlem. Het hcc-kantoor in Houten is verkocht. Of het zgn. basislidmaatschap (€ 10,- per jaar) de hcc kan helpen, is nog niet duidelijk. Financieel levert het de vereniging nauwelijks iets op.

Ook HCCnet slaagde er niet in om in aantrekkelijkheid voor de leden mee te komen. Uiteindelijk is HCCnet verkocht aan XS4ALL (een volle KPN dochter). XS4ALL is een uitstekende provider. Voor hcc zal echter wel een eigen gezicht gehandhaafd worden.

Het verenigingskarakter raakt steeds meer uit het zicht. De centrale hcc zegt de groeperingen te zien als een belangrijk element voor de aantrekkelijkheid voor (nieuwe) leden, doch de ondersteuning en ontwikkeling van groeperingen krijgt in de ogen van de DOSgg veel te weinig aandacht.

Voor 2006 staat als belangrijk item de 'activiteitengerichte financiering' van groeperingen op de agenda, die in de plaats moet komen van de huidige financiering op basis van ledenaantal van een groepering. Op dit moment worden namelijk vaak gelden niet of niet doelmatig gebruikt. De DOSgg is een zelfstandige 'dochter'-vereniging van de hcc en zal zich beraden op de mogelijkheid van een contributie per lid.

In de loop van 2005 werd de hcc!nieuwsbrief vervangen door hcc!link, met een professionele redactie. Daarmee moet de hcc als vereniging weer op de kaart worden gezet. Maar is het een opiniërend blad dat in het rijtje van (bijvoorbeeld) IDG thuis hoort? Of heeft het een ver-

enigingskarakter? Volgens de DOSgg is het te veel van het eerste en te weinig verenigingsblad. Ook dit heeft de aandacht van de DOSgg in de contacten met de landelijke hcc.

Toelichting bij de Jaarrekening 2005

De combinatie DOSgg-Programmatheek heeft in 2005 meer uitgegeven dan ontvangen. In totaal overschreden de uitgaven de inkomsten met € 12.647 (i.p.v. geraamd: € 325). Dit uiteindelijk tekort wordt ten laste gebracht van het eigen vermogen. Ook daarna is de vermogenspositie van de DOSgg/Programmatheek nog buitengewoon gezond. Het tekort heeft een combinatie van oorzaken. De landelijke hcc leed in het afgelopen jaar een dramatisch ledenverlies van rond 20.000 leden. En hcc!net-ADSL werd minder aantrekkelijk. Zo'n 16% van de hcc-leden is ook lid van de DOSgg en dus heeft ook de DOSgg in 2005 te maken gehad met een forse teruggang in leden: van 24.995 per 31-12-2004 naar 23.360 per 31-12-2005). We startten 2006 met 21.831 leden. De contributieopbrengst was lager (53.334 i.p.v. de geraamde € 55.000) en ook de opbrengst van de SoftwareBus was aanzienlijk lager (€ 90.063 i.p.v. de geraamde

€ 100.000). Doordat in 2004 een eenmalige toerekeningscorrectie plaatsvond van de ontvangen rente, werd een te hoog rentebedrag begroot (€ 26.500 i.p.v. € 15.000). Hierdoor waren de inkomsten in totaal rond € 23.000 lager dan geraamd. Aan de uitgavenkant blijken de totale kosten € 13.000 lager dan geraamd. De kosten van de SoftwareBus waren aanzienlijk hoger dan geraamd (€ 94.924 i.p.v. de geraamde € 81.000). De GigaHits DVD-ROM in plaats van de SoftwareHits CD-ROM brachten € 10.000 aan extra kosten met zich mee. De kosten van extra pagina's en aanloopkosten voor de nieuwe opmaak verklaren de resterende € 4.000. De abonnementsprijs is al enige jaren € 12 per jaar (nu met DVD-ROM) en dat verklaart waarom er door de DOSgg op de SoftwareBus-uitgave moet worden toegelegd. We vinden dat geen probleem, omdat de abonnees in het verleden ruim bijgedragen hebben aan het ontstaan van het vermogen van de DOSgg. De inkoopkosten van de DOSgg-Discs waren veel lager dan begroot (€ 3.647 i.p.v. € 15.000). De opbrengst van verkopen op bijeenkomsten en de website was rond € 3.100. Tijdens de hcc!dagen 2005 namen meer dan 3.000 DOSgg-leden ook nog

eens een gratis DOSgg-Disc naar keuze in ontvangst. De kosten van de vijf DOSgg-GebruikersDagen en de hcc!dagen 2005 waren lager dan begroot. Echter de kosten van o.a. standhuur voor de hcc!dagen zijn met meer dan 50% gestegen. Omdat de DOSgg in 2006 niet langer notebooks kan huren bij de landelijke hcc (voor workshops etc) heeft de DOSgg vóór de hcc!dagen 15 simpele notebooks aangeschaft. Dankzij deze aanschaf hoefde de DOSgg tijdens de hcc!dagen nauwelijks PC's te huren, waardoor de uitgespaarde huur gebruikt kon worden voor een eerste afschrijving van de nieuwe notebooks. De DOSgg-VraagBaak via VoIP-techniek (Voice over IP) vereiste niet begrote investeringen (vooral apparatuur voor inbelcentrale en VraagBaken). Het betreffende bedrag van rond € 4.650 is verantwoord op de post webaanbod (bestemd voor kosten website, Nieuws-Groepen, Forums etc). Die begrotingspost wordt daardoor met € 3.077 overschreden. Door meevallers op de posten bestuurskosten (€ 14.396 i.p.v. € 21.000) en diverse kosten (€ 7.740 i.p.v. € 12.025) bleef de totale overschrijding beperkt.

● Rhino's verhandelingen – PRG_PINs ●

Al die wachtwoorden!

Rein de Jong

Bij het gebruik van de PC, maar ook in het gewone leven verzamelt een mens veel wachtwoorden. Om het gemakkelijk te houden kiezen we vaak iets eenvoudigs zoals de naam van partner, kind of je geboorte datum. Nu kun je zelf wel nagaan dat dat niet de meest moeilijken zijn om te kraken. Maar alles op een papertje schrijven is ook niet veilig. Ik ga u in dit artikel vertellen hoe ik met gebruikersnamen en wachtwoorden tracht om te gaan. Ook vertel ik over het programma waarmee ik al die verschillende wachtwoorden en instellingen bijhoud.

Gebruikersnaam en wachtwoord kiezen
Natuurlijk kun je de eigen (voor)naam gebruiken als gebruikersnaam. Wanneer daar een sterk wachtwoord aan is gekoppeld, is daar ook niets mis mee. Maar het is veel moeilijker te raden wanneer de naam een fantasienaam is. Wat let je om je op internet cyberPiere te noemen als je eigenlijk gewoon Piet heet. Of wat gedacht van J@@p i.p.v. Jaap?

Een wachtwoord. Graag zo sterk mogelijk en dat betekent:

- minimaal 8 tekens
- Geen eigenaam (Margriet, Klaas, Ernst-Jan)
- Woorden uit het woordenboek vermijden
- Niet een nummerbord van een voertuig
- Bestaat uit hoofd- en kleine letters, cijfers en een speciaal teken
- Wijzigt regelmatig

Ik hoor u al denken: “Leuk en aardig, maar hoe onthoud ik dat?” Het programma PINs kan daarbij helpen, maar er zijn meer ezelsbruggetjes.

Probeer een combinatie te maken van zaken die u uit uw hoofd weet en combineer die. Stel, uw gegevens zijn:

Naam:.....Jan Klaassen

Straat:.....Dorpstraat 12

Postcode: 7845 LE Ons Dorp

Geb. 24-04-1976

Partner: ...Harmke Pietersen

Kinderen: Gerwin Piet, Jan Martijn, Geke

Mogelijke gemakkelijk te onthouden wachtwoorden:

- JKle12@od
- J@n-6791
- HPgpjmg#12
- HarPie_45

Puzzel maar even waar de letters en cijfers vandaan komen. Op deze manier kan iedereen wel een moeilijk wachtwoord maken dat eenvoudig is te onthouden.

Het gebruik van wachtwoorden op internet vergt een andere techniek. Allereerst is het verstandig om daar een andere naam te gebruiken dan thuis of op je werk. Je wilt immers niet dat een beheerder die inzicht heeft in de database je gebruikersnaam en/of wachtwoord gebruikt. Dus kies een andere naam. Onze Jan Klaassen van hierboven noemt zich Kl@@s12 Als wachtwoord kiest hij, op basis van zijn eigen, beken-

de gegevens, HaPi-xx-le. Op de plek van xx komt een tekenreeks die afhankelijk is van de plek op internet waar hij is.

Voorbeelden:

- HaPi-hc-le voor www.hcc.nl
- HaPi-ms-le voor www.microsoft.com
- HaPi-mp-le voor www.marktplaats.nl
- HaPi-etc-le voor www.etcetera.net

Zo heb je allemaal verschillende, ingewikkelde wachtwoorden die toch niet moeilijk te onthouden zijn.

Bewaren van wachtwoorden

Voor het opslaan van wachtwoorden heb je een soort elektronische kluis nodig.

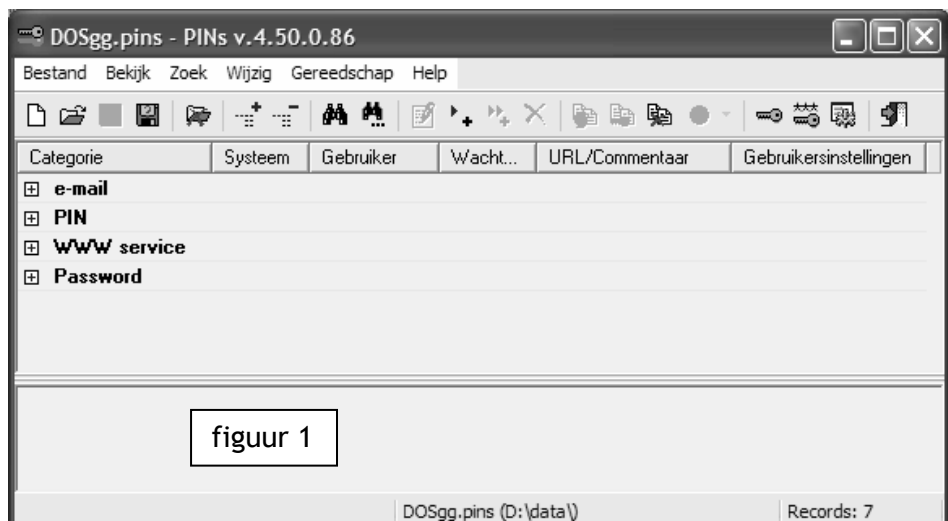
Naast vele commerciële programma's is er ook freeware-

progjes, die deze taak kunnen doen. Jaren geleden heb ik hier eens naar gezocht en op basis van de toen bekende programma's heb ik voor PINs gekozen. Misschien zijn er betere, maar dit is mijn keuze. Ondanks het feit dat er weinig ondersteuning is, blijft het mijn keuze.

PINs kan voor mij direct naar de inlogpagina van de bewuste site springen en daar gebruikersnaam en wachtwoord voor mij invoegen. Tevens bewaart het deze en allerlei andere geheime gegevens van mij, zoals wachtwoorden, PIN-codes, gegevens van diensten zoals e-mail accounts, in één bestand. Het bestand is beveiligd met het sterke Blowfish-encryptie-algoritme.

Het is niet nodig het programma te installeren. Eenmaal uitgepakt naar een map, floppy of USB stick, kan het direct starten.

- Na een eerste start kan de taal worden ingesteld. Nederlands staat er tussen. Nu wordt 2 maal een wachtwoord gevraagd voor het nieuw te maken bestand met wachtwoorden. Kies hierna direct voor Bestand - bewaar als. Kies een naam en een plek voor het bestand. Bij voorkeur een plaats die regelmatig veiliggesteld wordt. Ik bewaar het in *Mijn Documenten* (D:\Data) en geef het als naam DOSgg.pins. Hierna staat het scherm erbij zoals in figuur 1.

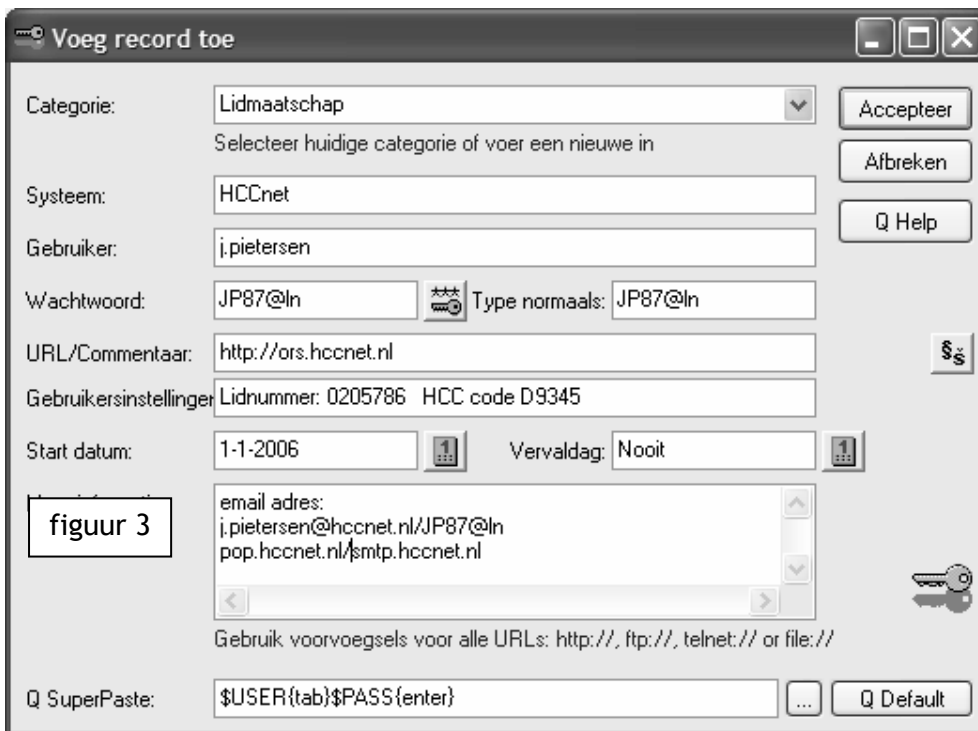
De 4 records die er al in staan zijn voorbeelden.

Allereerst zet ik een paar instellingen anders dan de standaard. Kies gereedschap - instellingen (F10) of . Ik wijzig op het tabblad "Aan het opslaan" zie figuur 2. Het is verstandig om een extra archief kopie te schrijven. Ik schrijf die naar een netwerkschijf, maar dat kan natuurlijk ook naar extra schijf die in je machine zit. Voor het overige laat ik alles zoals het is.

figuur 2

Nu zijn we klaar om wachtwoorden toe te voegen. Allereerst onze pincode. Je zult het maar vergeten. Een klik op opent het venster toevoegen, dat er na invullen uitziet als in figuur 3.

figuur 3

Wat zien we in dit venster:

- **Categorie**

Ik heb een nieuwe categorie Lidmaatschap aangemaakt. Dit kan naar ieders smaak worden uitgebreid. Zo heb ik de categorieën: Back-up, Bittorent, Codes,

e-mail, Forum/NG, FTP, Lidmaatschap, Nieuwsbrieven, Programmasleutels, WWW service. U kunt er vast wel meer verzinnen.

- **System**

Dit is de sleutel waarop de gegevens binnen de categorie gesorteerd worden. Denk hierbij aan: HCC, ANWB, PayPal, Bibliotheek.....

- **Gebruiker**

Dat is de naam die samen met het wachtwoord toegang geeft tot wat je beveiligt.

- **Wachtwoord**

Het wachtwoord dat is toegekend of gekozen. Kun je geen wachtwoord kiezen, dan kun je met de knop een wachtwoord laten genereren. Dat ziet eruit als in figuur 7 verderop in dit artikel.

- **URL/ Commentaar**

Hier zet je de URL neer waar je gebruikersnaam en wachtwoord nodig hebt. Met de sneltoets CTRL-H kan deze pagina snel

worden geopend. Hierover later meer. Wanneer de ingetoetste gegevens niet op een inlogpagina betrekking hebben, kan hier natuurlijk wat anders geplaatst worden. Vandaar de label '.../Commentaar'

- **Gebruikerinstellingen**

In dit geval heb ik er het HCC-lidnummer en HCC-code geplaatst. Naar eigen inzicht invullen.

- *Startdatum*

De ingangsdatum van een lidmaatschap of dienst. Dit kan soms handig zijn. De knop toont een kalenderscherm.

- *Einddatum*

De datum waarop een dienst afloopt. Of, handiger, de datum waarop je moet beslissen of je een lidmaatschap of dienst nog wenst. PINs waarschuwt een aantal dagen voordat deze datum wordt bereikt.

- *Meer informatie*

Hier kun je neerzetten wat je wenst. Zelf plaats ik daar vaak de toegangsinformatie die in een mailtje wordt toegezonden.

- *Q SuperPaste*

Dit veld wordt gebruikt om gegevens te definiëren die je via een plakoperatie, SuperPaste genaamd, kunt invoegen in andere toepassingen. Deze definitie kan de parameters bevatten van alle velden, aangevuld met gewone tekst en vervangingen

voor toetsen zoals tab en enter (zie voor de andere mogelijkheden het helpbestand (F1)).

- *Knop*

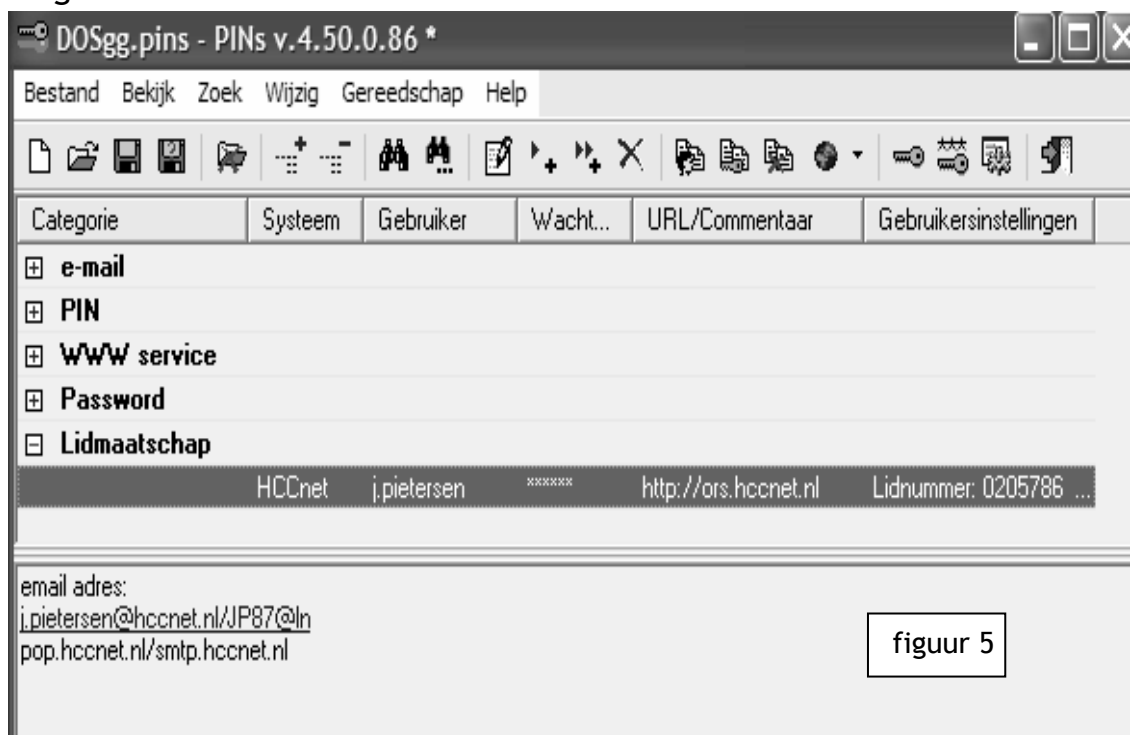

Dit toont een tabel

met speciale tekens die geselecteerd kunnen worden (figuur 4). De knop kopieert de tekens naar het kladblok en m.b.v. plakken (CTRL-V) worden de tekens op een willekeurige plek ingevoegd. Zie: îèø

Het record wordt nu toegevoegd door op de knop <Accepteer> in te drukken. Het resultaat staat in figuur 5. Je ziet dat het record nu is toegevoegd in de categorie 'Lidmaatschap'. Hier wordt dan ook direct duidelijk dat gegevens, ingevoerd in het veld 'Meer informatie' in het onderste deel van het scherm wordt getoond.

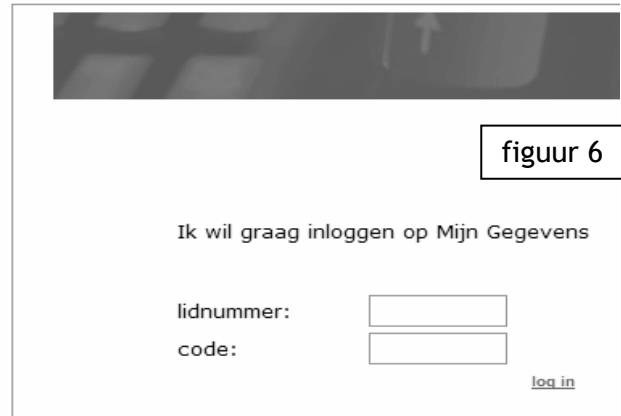
Gebruik van ingevoerde gegevens

Ik gebruik PINs vanuit de snelstartbalk. Na het ingeven van mijn wachtwoord wordt het geopend en kan ik zoeken naar al aanwezige informatie of gegevens toevoegen en wijzigen. De knop (CTRL-F) geeft een zoekvenster. Een gevonden record wordt getoond en met de knop (F3) kan verder worden gezocht. Nadat het gewenste record is gevonden kan het volgende worden gedaan:

- Openen
Of dubbel klikken op de regel; het record wordt geopend en informatie kan gelezen of gewijzigd worden.
- Deze knop kopieert de regel
- Regel wissen
- Kopieert de gebruikersnaam naar het kladblok
- Kopieert het wachtwoord naar het kladblok
- Kladblok wissen
- Start de ingevoerde URL (CTRL-H)
- Wijzig wachtwoord
- Genereer een wachtwoord

Quick Superpaste

Hieronder wordt verstaan het vanuit PINs openen van een internetpagina en het daarna met superpaste invoegen van gebruikersnaam en wachtwoord. Dit gaat simpel met een toetscombinatie. Druk je bij geselecteerd record, waarbij een juiste URL is ingevoerd op Ctrl-H of Klik je op dan wordt de verbonden pagina in de browser geopend (figuur 6). Nu de cursor in het eerste in te vullen vak plaatsen en CTRL-Y drukken. Nu wordt uitgevoerd wat in de regel Q SuperPaste staat. Meestal is dat gebruikersnaam invoegen, tab, wachtwoord invoegen en een Enter geven. Al dat ko-

figuur 6

pieer en plakwerk wordt door één simpele toetscombinatie uitgevoerd.

Om SuperPaste efficiënt te gebruiken dien je ervoor te zorgen dat het veld 'URL/Commentaar' de juiste links bevat om de inlogpagina in de browser te starten!

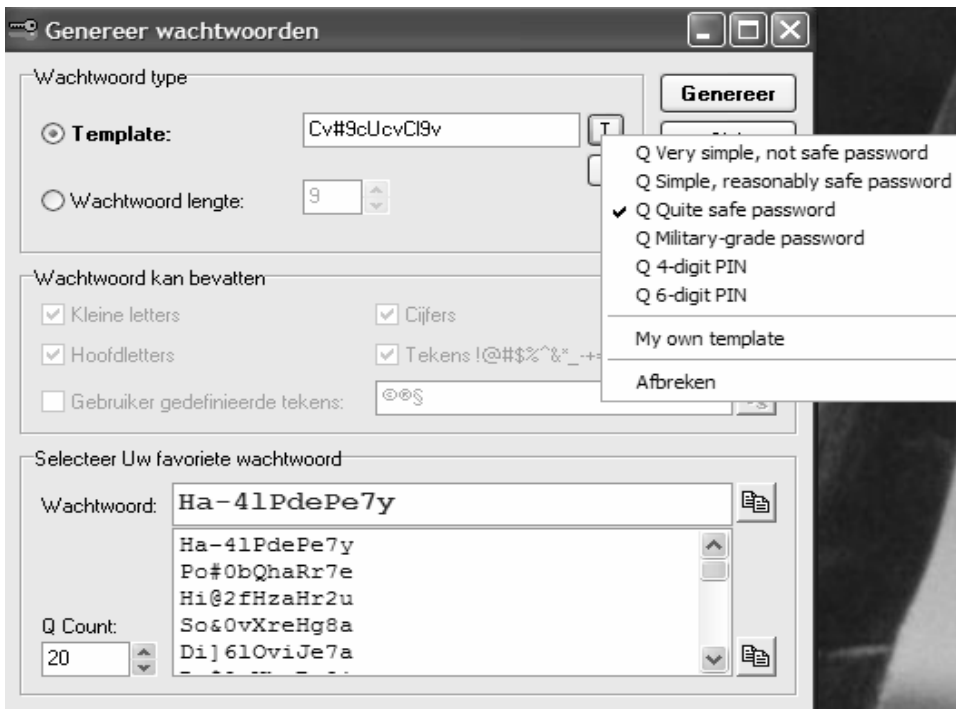
Genereren van wachtwoorden

PINs kan willekeurige wachtwoorden genereren met een bepaalde sleutel. Ik gebruik het zelden. Voor extra beveiliging kan het nuttig zijn. De knop opent het wachtwoordvenster (figuur 7, op de volgende blz.).

Aan de hand van een template (masker) worden wachtwoorden gegenereerd. Dit kan met vaste templates van simpele wachtwoorden tot militair verantwoord. Uiteraard kan ook een eigen template worden opgegeven.

Extraktje

PINs heeft ook nog een onverwacht extraktje. Onder Bestand - Wis files onherstelbaar zit een functie verstopt, waarmee een bestand definitief en onherroepelijk verwijderd kan worden. Niet meer terug te halen door welk herstelprogramma dan maar ook! Wel zo veilig.

Daarnaast kan PINs het wachtwoordbestanden in- en exporteren. Dit kan naar een tekst, csv- of sdf bestand.

Nieuwsgierig? Het programma kan worden gehaald bij onderstaande link.

← figuur 7

Link: www.mirwoj.opus.chelm.pl/winfreeware/pins.html

http://www.mirekw.com/winfreeware/pins.html

Link bekeken (aflevering 4)

Marius Hille Ris Lambers

Internet is een eindeloze bron van informatie en inspiratie; althans voor mij. Uit het beperkte aantal reacties en inzendingen voor deze rubriek is het niet duidelijk of dat ook voor jou geldt. Ook deze SoftwareBus trachten we internet weer te verlinken: opnieuw met bijdragen afkomstig van DOSgg-leden.

Het gebruik van teveel afkortingen is een omstreden zaak. Toch is dat bij de communicatie via niet-papieren media een veelvoorkomend verschijnsel. Jongeren maken er een kunst van bij het SMS-en, maar ook in nieuwsgroepen en op forums zie je veel afkortingen. Afkortingen als 'IMHO' en 'RTFM' zijn misschien bekend, maar weet jij wat 'ÜTFS' of 'ROTFLLOLPIMP' betekent. De verklaring van deze laatste afkortingen (en een heleboel andere)

Stuur ook eens uw links in en vertel erbij wat u ervan vindt

past niet in zo'n keurig blad als de SoftwareBus. Maar je vindt ze allemaal op de veelzijdige Wikipedia-site op <http://nl.wikipedia.org/wiki/Internet-slang> of <http://tinyurl.com/aelgq>. Deze rubriek heeft ook meestal *Doe-het-zelf*-tips. Deze keer inspiratie voor de gebruikers van WiFi. Die draadloze verbindingen zijn reuze gemakkelijk, maar het bereik schiet wat tekort. Dus waren er knutselaars, die met Pringles-blikjes en andere simpele materialen richtantennes gingen bouwen. En ze delen hun ervaringen natuurlijk ook met jou! Kijk maar eens op:

<http://wiki.wirelessleiden.nl/wcl/cgi-bin/moin.cgi/QuadAntenne> of <http://tinyurl.com/8o5b7>. Je vindt er heel veel andere verwijzingen om zelf aan de slag te kunnen gaan.

'Ik zie... ik zie... wat jij niet ziet' is een populair spelletje onder kinderen. Daar gaat het nog om het delen van 'gewone' visuele waarnemingen. Maar je hersenen blijken een loopje te kunnen nemen met wat je ogen registreren. Michael Bach van de Universiteit van Freiburg demonstreert dat overtuigend op <http://www.michaelbach.de/ot/> of <http://tinyurl.com/6fkxu>.

Is het je opgevallen dat wij op onze DOSgg-Gebruikersdagen nooit aandacht besteden aan bekende fotobewerkingsprogramma's als Photoshop en Paint Shop

Pro? Dat komt omdat wij de gigantische groep mensen, die daar op afkomen, niet kunnen verwerken. Maar we hebben voor gebruikers van die veelgebruikte programma's wel VraagBaken, SoftwareBus-artikelen en plug-ins op onze DOSgg-Discs. En dus hier ook linktips. Photoshop-gebruikers kunnen hun hart ophalen op <http://www.jasmania.nl/photoshop/photoshop.htm> of <http://tinyurl.com/aajgw> en <http://www.imagenation.be> of <http://tinyurl.com/bn6xf>. Je krijgt daar stapgewijs instructie voor het verbeteren en bewerken van je digitale foto's.

Gebruikers van Paint Shop Pro kunnen hiervoor terecht op <http://www.oudje.nl> en <http://www.erti.nl/>.

En gebruikers van The GIMP ?? Die zullen ontdekken dat nagenoeg al die lessen ook voor hen te benutten zijn; al kloppen soms de verwijzingen niet!

Op Internet zijn veel sites, die leerzaam en besparend kunnen zijn voor consumenten. Onze landelijke hcc heeft de website www.computerconsument.nl met veel nuttige informatie voor computergebruikers. Wie wil achterhalen welke (al dan niet internet)winkel een bepaald product het aantrekkelijkst aanbiedt, komt terecht bij sites als <http://www.tweakers.net/pricewatch> (of <http://tinyurl.com/8cz2s>) <http://www.kieskeurig.nl>. <http://www.kelkoo.nl/> en (je komt er niet omheen): <http://prijsvergelijking.startpagina.nl/> en (Nederlandser kan het niet) ook: <http://www.miepkniep.nl/>

En nu we toch zo lekker met digitale fotografie bezig zijn .....(?) Heb jij wel eens een camera-simulator gezien? Dat is een virtuele camera, waarop je allerlei instellingen als diafragma, sluitersnelheid en filmgevoeligheid kunt instel-

len, waarna getoond wordt wat de verschillende instellingen voor een effect hebben op te nemen foto's. Je vindt die SimCam op <http://www.photonhead.com/simcam/> of <http://tinyurl.com/d93gm>. Een absolute aanrader voor iedereen die meer wil begrijpen van (digitale) fotografie!

Dank aan alle leveranciers van de opgenomen links.

Oók suggesties? Zend jouw bijdrage voor een volgende versie van "Link bekeken!" naar redactie@DOSgg.nl Het gaat om een compacte beschrijving plus een weblink. Bij voorbaat dank voor je inzending.

"Dit is handig als je iemand je hulp inroept, "schrijft Jeroen Slagboom. Beide partijen downloaden/installeren via genoemde link het programma Teamviewer (500 kB). De hulpvrager geeft zijn verkregen Id aan de hulpgever. Die geeft dat in zijn Teamviewer en maakt dan via internet verbinding met de hulpvrager. Als de hulpvrager de verbinding accepteert is zijn computer via de remote desktop beschikbaar voor de hulpgever. Dit werkt ook achter een firewall en voor gebruikers met beperkte rechten. www.teamviewer.com/download/teamviewer_setup.exe

Linux links

Hans Lunsing gaf enkele links met Linux-tips en trucs, die interessant kunnen zijn:

1. **Voor Linux en open source:** kijk *in de eerste plaats* eens op onze eigen website onder <http://linux.dosgg.nl>.
2. <http://htmlfixit.com/> lijkt me wel interessant voor *webontwerpers*.
3. Met betrekking tot de keuze van Linux distributies:
  - <http://www.distrowatch.com>: de website met nieuws en informatie over vrijwel

elke Linux-distributie die je je voor kunt stellen, onder meer ook een populariteits-index.

- <http://www.zegeniestudios.net/ldc/>: De Linux Distribution Chooser, helpt je bij het kiezen van een bij jou passende Linux-distributie.

- <http://www.tuxs.org/chooser/>: nog een Linux Distribution Chooser.

- <http://eedok.voidofmind.com/linux/chooser.html>: en nog een:

<http://www.tipmonkies.com/2005/06/16/linux-distros/>: een goede Beginner's guide to Linux distros.

4. <http://www.brunolinux.com/>: allerhande tips voor beginnende Linux-gebruikers.

5. http://www.tomshardware.com/2006/01/04/bios_from_a_to_z/: uitgebreid artikel over alle mogelijke instellingen van de BIOS.

6. <http://www.heise.de/ct/05/16/078/>: Hoe data van beschadigde CD's en DVD's te redden.

Google houdt automatisch nieuws bij

De grootste zoekmachine, Google, vergaart automatisch de berichten van nieuws-websites en vat die samen in enkele zinnen of zinsdelen. Met een klik ben je meteen op de bron van het bericht.

Voor Nederlands/Belgisch nieuws worden > 400

websites in de gaten gehouden. De url's zijn:

<http://news.google.nl/>

<http://news.google.be/>

In een onbegrijpelijke poging

het webverkeer naar hun sites langs deze weg te beperken, hebben enkele krantenuitgevers de juridische strijd aangeboden met Google. Het wachten is nu op de slimme ondernemer die meent dat ook Favorieten of Bladwijzers en 'portals' voor de rechter gesleept moeten worden. Want ook die kunnen het bezoeken van sites bevorderen. En dat is het laatste wat we willen, toch?

● Special CD ROM WebOntwerp 2006 ●

René Suiker (Platform WebOntwerp)

Het Platform WebOntwerp tracht mensen bij elkaar te brengen, die iets willen leren aan en van elkaar op het gebied van webpagina's en websites. Hiertoe worden diverse activiteiten ontplooid, zoals lezingen en workshops tijdens de gebruikersdagen, ondersteuning door vraagbaken, artikelen in de *SoftwareBus* en bijdrage aan de (p)reviews van de software op onze *GigaHits*.

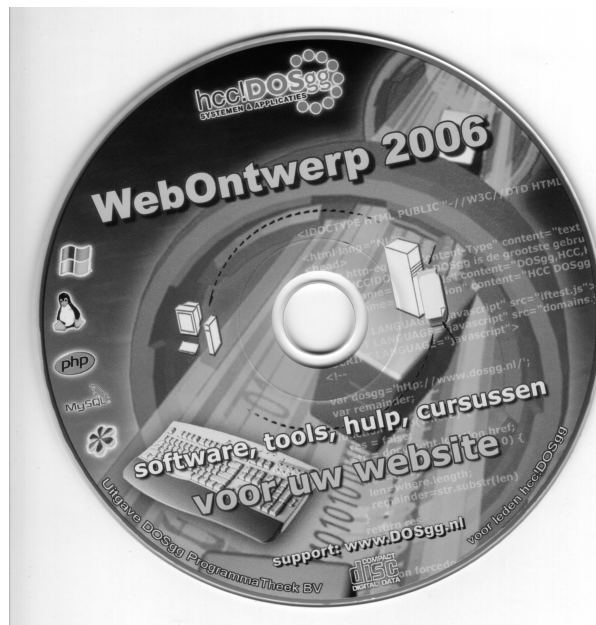
Special Disc

Aan dit rijtje is onlangs een nieuwe activiteit toegevoegd. Als speciale actie is ten behoeve van onze presentatie tijdens de hcc!dagen een *Special* disc uitgebracht, door en voor het Platform WebOntwerp. Okay, niet uitsluitend voor, niet uitsluitend door, maar toch.

We hebben als DOSgg natuurlijk een jarenlange ervaring met het maken van discs in alle soorten en maten, dus het Platform WebOntwerp kon eigenlijk niet achterblijven. Helaas was het aantal deelnemers aan dit project wat gering, het bleef in elk geval achter bij de planning, maar we verwachten wel dat het aanslaat en we de volgende keer op meer mensen een beroep kunnen doen. Tenslotte, al is er hier en daar wat misgegaan en zijn er dus ook wat foutjes in het product geslopen, toch denken we

iets leuks en leerzaams te hebben opgeleverd. We zullen met elkaar dus geen wedstrijd houden wie de meeste fouten kan vinden, laten we met elkaar eens gaan kijken wat er allemaal wèl leuk is. De disc is, net als bijvoorbeeld de DigiFoto Discs, helemaal opgezet rondom één thema. In dit geval dus het thema *WebOntwerp*. Hierbij hebben we ons in eerste instantie vooral op de beginner

gericht, hoewel ook de gevorderde webmaster vast wel iets van z'n gading kan vinden. Als je de disc in de speler stopt, komt normaal gesproken de startpagina op. Deze zou voor de lezer van dit blad niet heel speciaal moeten zijn, al wijkt deze in een paar opzichten wel

af van de standaard *GigaHits*-start. Het grote verschil is, dat we ons op de *WebOntwerp 2006*-discs niet helemaal toeleggen op het bieden van een verzameling software, maar veel breder kijken naar wat er nodig is voor de doelgroep. Software is dus maar één aspect van de disc; er zijn meerdere categorieën die ook een hoop te bieden hebben. Zo is er een uitgebreide cursus over HTML op de disc aanwezig. Die hebben we overigens niet zelf ontwikkeld, maar met toestemming van de maker van internet gehaald. Specifieke uitleg is ook nog toe-

gevoegd over *cookies* (niets om bang van te worden én je wordt er ook niet dik van) en over frames.

Daarnaast is er een verzameling midi-bestanden op de disc opgenomen, in diverse categorieën, zodat er altijd wel iets passends is, als je je website met een achtergrondmuziekje wilt verrijken. Daarbij is ook uitleg gegeven, hoe je bijvoorbeeld een muziekje door kan laten lopen, terwijl over diverse pagina's van de site gesurfd wordt. Pas wel op, muziek is niet altijd gepast op een website, zeker niet als je veronderstelt dat de doelgroep met een telefoonmodem surft.

Spookje

Verder is er een verzameling van voor de webmaster relevante links opgenomen. Helaas is hier een klein spookje in het productieproces opgedoken, waardoor de links geen van alle werken. Geen van alle? Inderdaad, het is een kleine fout, consequent in alle links geslopen. Je kunt er gewoon op klikken, je krijgt dan een foutscherf in de browser en ga je naar de URL kijken, dan zie je %20 aan 't eind staan. Dat is de boosdoener. In de webeditor is er een spatie aan de URL toegevoegd, tijdens het typen niet echt te zien, in de uitwerking vreselijk irritant. Als je de %20 verwijdert en nog eens 'entert', komt de bedoelde pagina in 't zicht.

Vervolgens biedt de disc nog een verzameling plaatjes om de website aan te kleden. Hierbij zijn er twee hoofdgroepen te onderscheiden, één voor achtergronden en één voor bewegende beelden. Ook hier geldt natuurlijk weer een waarschuwing: houd het thema van de

site in de gaten en maak het niet te bont. Overdaad schaadt, op websites geldt dat eens te meer.

Binnen de hoofdgroepen zijn diverse subgroepen te onderscheiden. Voor de achtergronden hebben we vooral op kleur gesorteerd, voor de bewegende plaatjes zijn we wat thematischer aan de slag gegaan.

Al deze plaatjes zijn op de disc te bekijken. Met behulp van een rechter muis-klik op het plaatje bestaat de mogelijkheid deze op de harde schijf op te slaan voor gebruik op de eigen website.

Uiteraard is het ook mogelijk met de verkener de plaatjes van de disc te kopiëren, doch het is natuurlijk eenvoudiger dit te doen op 't moment dat je de plaatjes ook kunt zien.

Tenslotte komen we dan bij de sectie *Software*. Hier zijn diverse categorieën aanwezig, die samen een behoorlijk 'taalpakket' aan gereedschap bieden voor de webmaster. We treffen ASCII-editors aan, om zelf direct met HTML aan de slag te gaan. We treffen ook wat uitgebreidere HTML-editors aan, met een meer 'WYSIWYG' (what you see is what you get) gedrag. Daarnaast tools voor bestandsbeheer, web browsers, content management-systemen (een soort geautomatiseerd websitebeheer), FTP-programmatuur (File Transfer Protocol), waarmee je bestanden van je harde schijf op de webserver kunt zetten, een tool voor Image Mapping en zo gaat het nog eventjes door.

Al met al hebben we behoorlijk wat werk gehad aan de productie en we hopen dat je er veel plezier aan beleeft.

Waar gaat de ruimte heen?

Rhino's verhandelingen – TC-K02

Rein de Jong

Hebt u soms ook het idee dat de ruimte op schijf als sneeuw voor de zon verdwijnt en dat u geen greep hebt op de bestanden die worden opgeslagen. **Total Commander** kan u helpen bij het zoeken naar grote bestanden en directories.

Visdirsize installeren

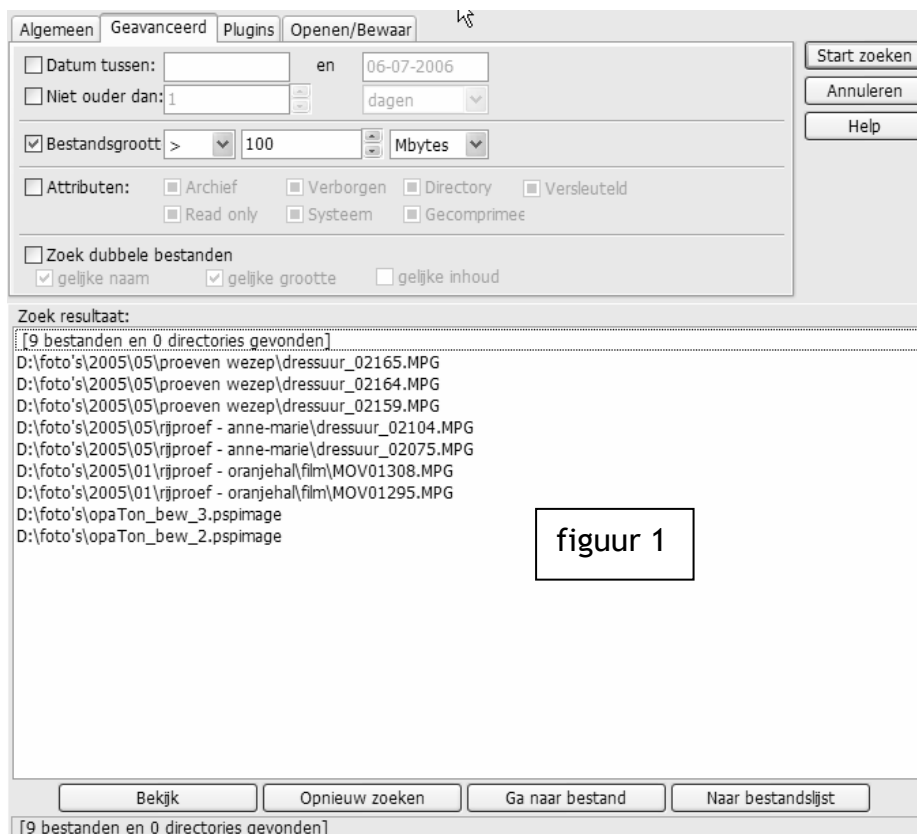
Ook voor dit klusje is er een plugin die ons goed kan helpen bij het zoeken naar directories van grote omvang. Visdirsize kan worden gehaald op <http://www.totalcmd.net/plugring/visdirsize.html>. Installeren is al net zo gemakkelijk als

klikken op Ja en OK en het staat klaar om vanuit het voorbeeldvenster (Ctrl-Q) behulpzaam te zijn.

Grote bestanden zoeken

Om te kijken waar de meeste ruimte aan op gaat leg ik hier twee methoden uit.

Zoek de grote bestanden: Opdracht - Zoek bestand (Alt-F7), tabblad Geavanceerd en geef bij Bestandsgrootte aan wat de minimale grootte van de te zoeken bestanden moet zijn. Zie figuur 1.

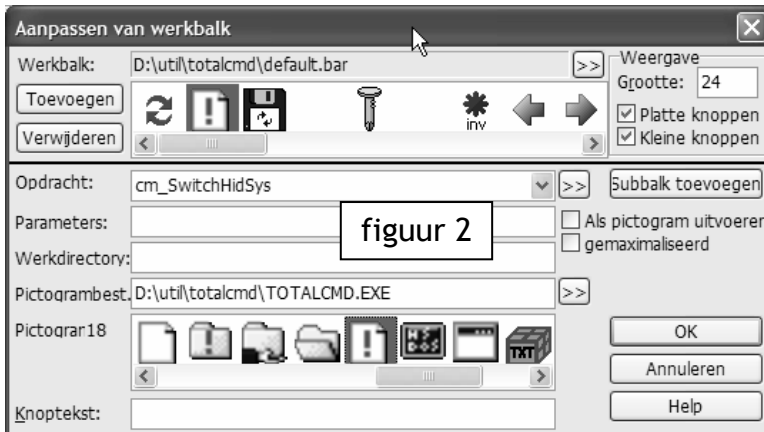
Ook hier kan de zoekactie worden beperkt tot alleen *.MPG bestanden of juist voor alle bestanden m.u.v. *.MPG bestanden. In dat geval geeft u als zoekmasker in het veld Zoek naar: *.*|*.mpg *.avi.

Nu wordt er gezocht op alle bestanden groter dan 100Mb waarbij bestanden met de extensie *.mpg en *.avi niet worden weergegeven. De gevonden bestanden exporteren we naar een bestandenlijst.

Door de muis te bewegen over de bestanden komt er een tooltip met informatie over het bestand, waaronder de bestandsgrootte.

bij imagine. Dubbelklikken vanuit TC op het installatiebestand `wlx_visualdirsize_xxx.zip`. Een paar keer

klikken op Ja en OK en het staat klaar om vanuit het voorbeeldvenster (Ctrl-Q) behulpzaam te zijn.

Ook kunnen de bestanden naar een tijdelijke locatie worden gekopieerd, waarbij nog meer informatie wordt verkregen over het bestand.

Het kan ook zijn dat de ruimte verloren gaat aan verborgen bestanden. Nadat alle zichtbare bestanden zijn bekeken kunnen ook de verborgen bestanden worden bekeken (Configuratie - Opties - Indeling - Weergave - vinkje aan bij Hidden/system laten zien). Er staat niet voor niets bij: (voor experts!) Dit zet u

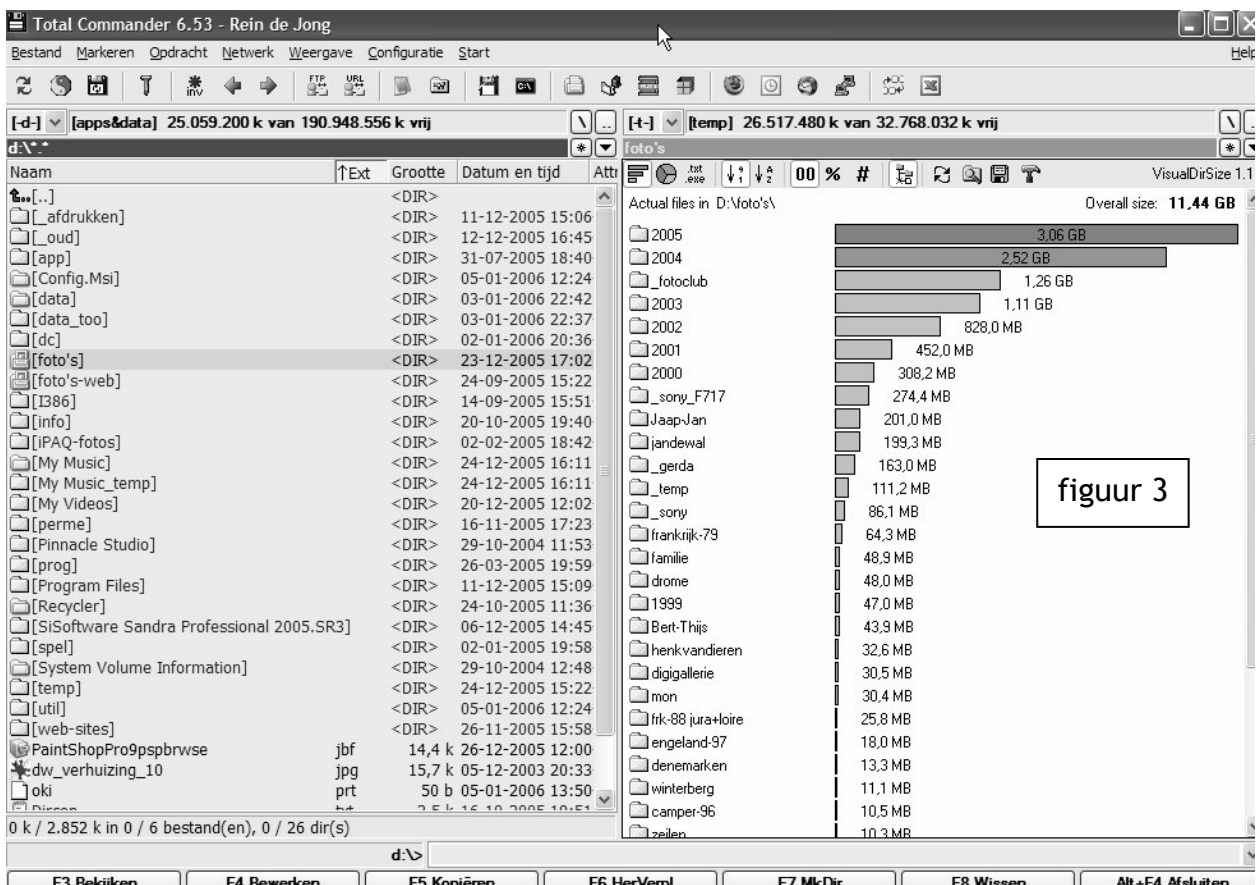
alleen maar aan als u het expliciet nodig hebt. Dus na de zoekacties weer uitzetten.

Tip: Vindt u het net als ik omslachtig om steeds de configuratie in te duiken om het tonen van verborgen bestanden aan/uit te zetten, plaats dan een extra knop met die functie in het menu. Klik met RMK op de knoppen-

balk. Kies toevoegen en voeg het commando: cm_SwitchHidSys in. Kies een pictogram. Klik OK en de knop om snel te wisselen tussen het al dan niet weergeven van verborgen bestanden is toegevoegd. Zie figuur 2. In hetzelfde venster kan de plek van de knop worden verslept.

Visualiseren Directorygrootte

In plaats van de standaard getallen wordt m.b.v. deze plugin de grootte van

de directories grafisch weergegeven. Zo is het snel duidelijk welke map de meeste ruimte inneemt. Dit doen we dus met de plugin visdirsize. Zie de beschrijving aan het begin van dit artikel.

Dat ziet er uit als in figuur 3.

Voldoende om snel inzicht te krijgen waar de meeste winst valt te halen. De

plugin kan ook in het Nederlands worden gezet. Zie options (hamer icoon) - Taal. Naast de taal is er nog meer te configureren. Het is in het Nederlands, moeilijk is het niet. Beweeg ook eens langzaam met de muis over de verschillende knoppen. Uitleg van de knoppen wordt als tooltip zichtbaar.

Lezingen/Presentaties/Workshops op 1 april 2006

10.30-11.30 u.	<i>Wat kan ik met een Content Management Systeem?</i> Nicolaas Kraft van Ermel (DOSgg-platform WebOntwerp)
10.30-11.30 u.	<i>Tekstverwerking met MS Works, voor beginners.</i> Kees van der Vlies
14.45-15.45 u.	<i>Total Commander.</i> Nadere bijzonderheden op onze website.
14.45-15.45 u.	<i>Restauratie van foto's.</i> Ton van der Gaag (DOSgg-platform DigiFoto) laat zien hoe dat gaat.

WORKSHOPS

10.15-11.15 u.	<i>Werken in lagen met The GIMP.</i> Fotobewerking door Isja Nederbragt (DOSgg-platform DigiFoto)
13.45-14.45 u.	<i>Snel aan de slag met Internettelefonie (sessie 1)</i>
15.00-16.00 u.	<i>Snel aan de slag met Internettelefonie (sessie 2)</i> Kees van Eeten en Florus Vogelaar (DOSgg-platform Windows) laten zien hoe je installeert, configureert en telefoneert.

Vooraanmelding workshops mogelijk!

Voor onze workshops is altijd veel animo. Per workshopssessie kunnen 22 personen deelnemen (twee achter één PC). Voorinschrijving is mogelijk t/m 27 maart via onze website www.DOSgg.nl. Lees daar de spelregels. Bij meer aanvragen dan plaatsen wordt er geloot. Inschrijvers krijgen per e-mail bericht of zij een plaatsbewijs kunnen ophalen. De overige plaatsbewijzen worden verdeeld aan de InfoBalie.

Na afloop van de workshops krijgen alle workshopdeelnemers een CD-ROM mee, met daarop de in de workshops gebruikte software en andere nuttige informatie.

Rhino's verhandelingen – TC-K01

Dubbele bestanden zoeken

Rein de Jong

Een typisch klusje voor Total Commander: het zoeken van dubbele bestanden. Wie heeft ze niet? Even wat gekopieerd voor de veiligheid en daarna vergeten. Of iets twee keer geïnstalleerd. Of foto's willen bewerken en dat niet gedaan, maar wel eerst een kopie gemaakt. Of die ene afbeelding gedownload. Een paar maanden later weer, maar dan onder een andere naam. Komt het u bekend voor? Mij wel! Daarom doorzoek ik Rhino af en toe op dubbele bestanden.

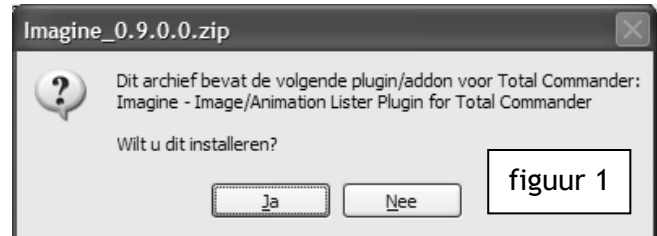
Imagine installeren

Voordat we dubbele afbeeldingen kunnen gaan zoeken, gaan we eerst de lister-plugin imagine installeren. Imagine is zowel een plugin als een zelfstandig programma. Wil je die niet gebruiken, dan kun eventueel ook IrfanView nemen. Dit dient dan op de PC geïnstalleerd te staan. Vervolgens kan bij Configuratie - Werking - Wijzig Beeld - <Configureer interne viewer> Irfanview worden ingesteld.

Zelf heb ik liever imagine. Deze is i.s.m. TC sneller en gemakkelijker configureerbaar. Imagine kan worden opgehaald op <http://www.totalcmd.net/plugring/imagine.html>. Na het downloaden vanuit TC dubbelklikken op het opgehaalde bestand (Imagine_xxx.zip) U ziet het venster zoals bij figuur 1.

Zie ook www.ghisler.ch/wiki/index.php/Viewers

Een klik op <Ja> en nog een klik op <OK> in het volgende scherm om het installa-

tiepad te bevestigen, doet het werk voor u. Even later wordt het venster met geïnstalleerde Lister Plugins getoond. Nogmaals OK en klaar. Een plugin installeren is niet moeilijker dan dat. De menu-functies van imagine's eigen instellingen krijgt u door rechtsklikken op een getoonde afbeelding in de viewer of de voorbeeldweergave (Ctrl-Q)

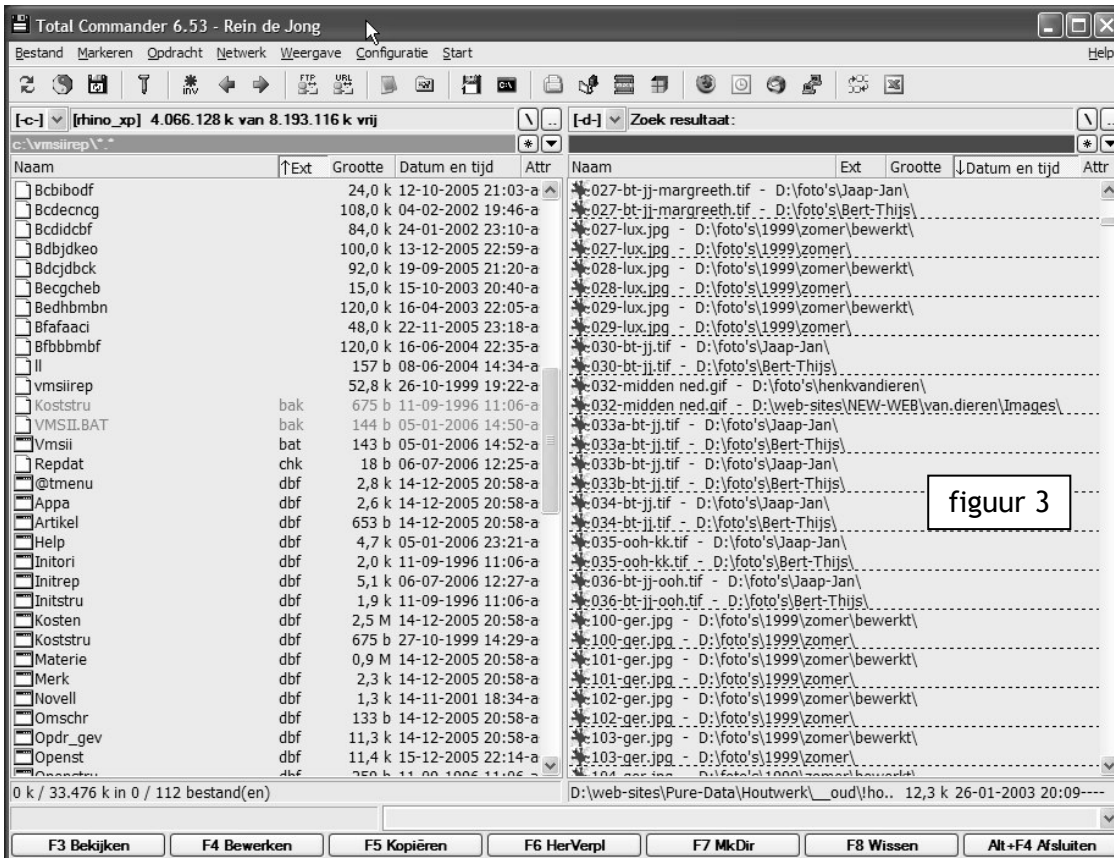
Het zoeken

Dubbele bestanden worden gezocht met de zoekfunctie van TC (figuur 2). Opdracht - Zoek bestand (ALT-F7). We zoeken eerst op bestanden met een gelijke naam en gelijke grootte. Dat gaat immers het snelst. Pas daarna op gelijke grootte en gelijke inhoud. Denk eraan dat vergelijken op inhoud veel tijd in beslag kan nemen. Wees geduldig! Wanneer je alleen wenst te oefenen, prepareer dan een paar directories met een aantal dubbelen. Weet je zeker dat je maar één bestandstype wenst te doorzoeken bijv. alleen *.doc of alleen *.jpg? Geef dat dan aan onder het tabblad algemeen bij Zoek naar.....

Na het zoeken van de dubbelen is het van belang dat de inhoud van de zoekopdracht naar een bestandenlijst wordt gezet. Dan is in één van de vensters het overzicht te zien van de dubbelen, ge-

scheiden door een - - - - lijn. (fig.3)

Vervolgens kunt u, indien gewenst, deze lijst afdrukken: Bestand - afdrukken (figuur 4, zie volgende blz.)

Dubbele afbeeldingen bekijken

In de bestandenlijst kunt u bestand voor bestand nakijken. Dat kan echter ook direct vanaf de lijst in de eerste afbeelding.

Samen met Ctrl-Q krijgt u dan een afbeelding van het bestand (Imagine of IrfanView vereist). Dit maakt het tevens gemakkelijk om bestanden die helemaal

weg kunnen, te verwijderen. Ik selecteer dan de bestanden die weg kunnen. (Rood - figuur 5 op vlg. blz.). Vervolgens kunnen die bestanden verplaatst (F6) worden naar een tijdelijke map. Vanuit die map kunnen dan de verwijderde afbeeldingen definitief verwijderd worden of worden gebrand naar CD/DVD (figuur 6 op blz.37). Op die manier zijn fouten altijd te herstellen. Wanneer er maar één bestand overblijft tussen de

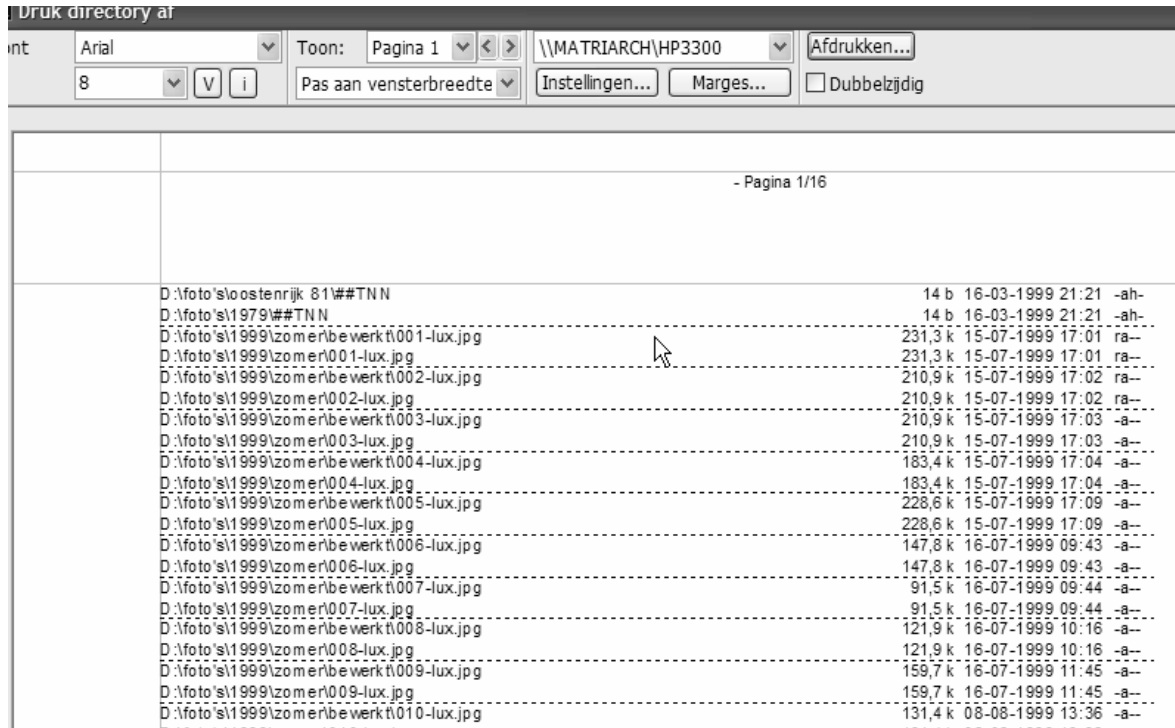
regels, dan blijft er al-

tijd een goed bestand over. Als het pad te lang mocht zijn, waardoor niet duidelijk is in welke directory het bestand staat, dan kan de middenscheiding worden verplaatst door de muis er op te plaatsen en de balk te verschuiven (figuur 7).

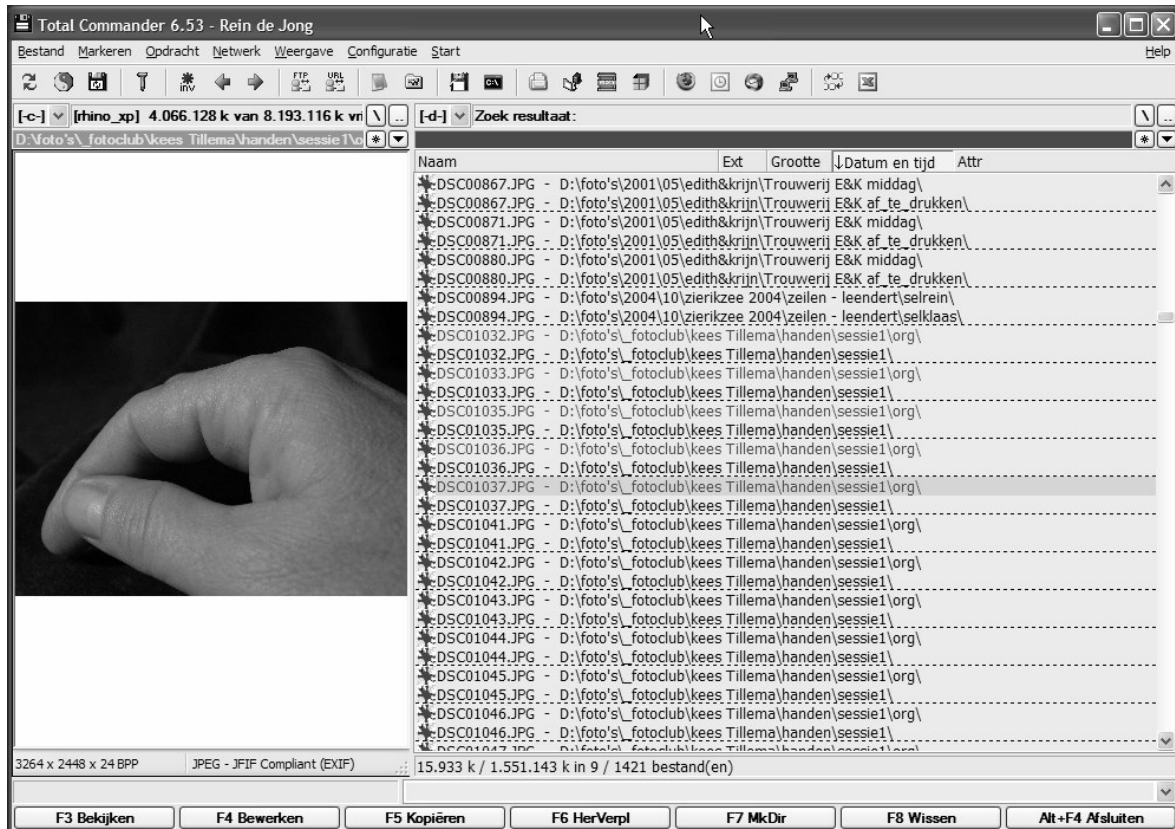
De figuren 4 - 7 staan op de volgende bladzijden.

Succes met sorteren!

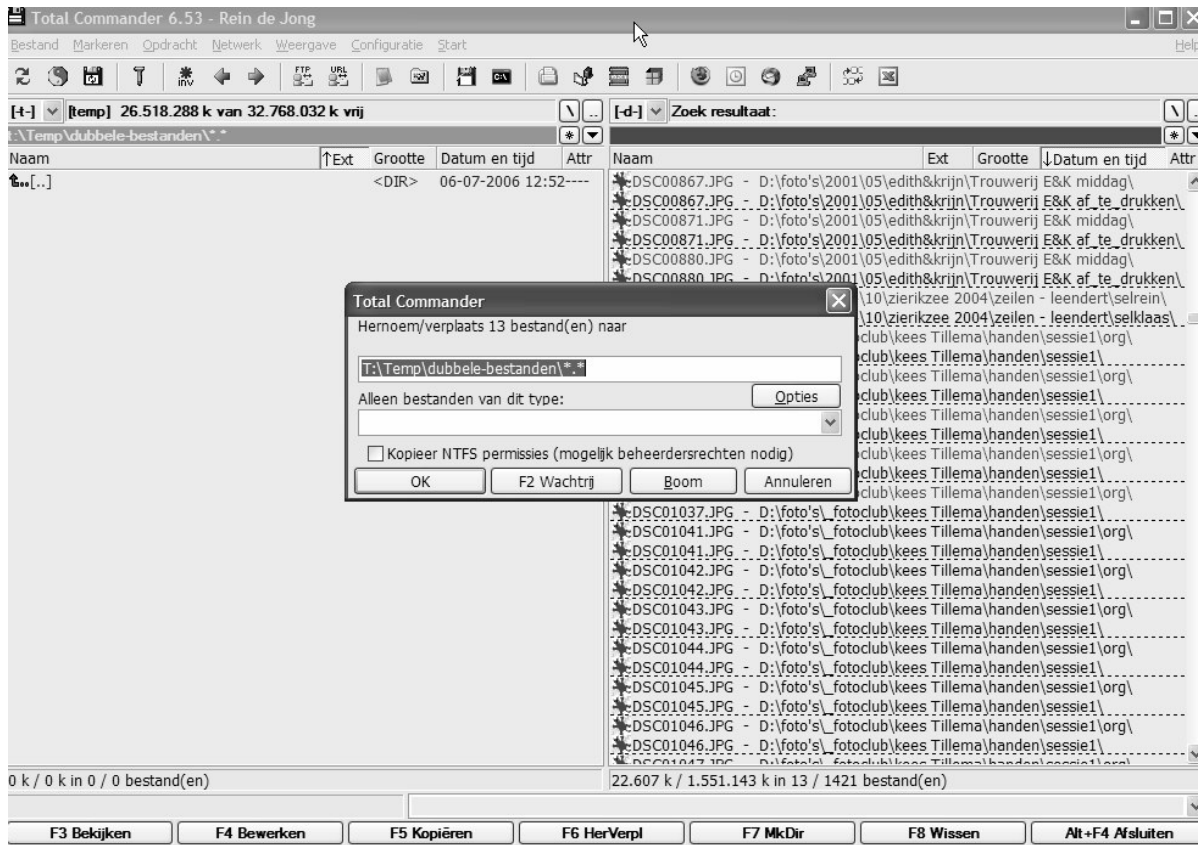

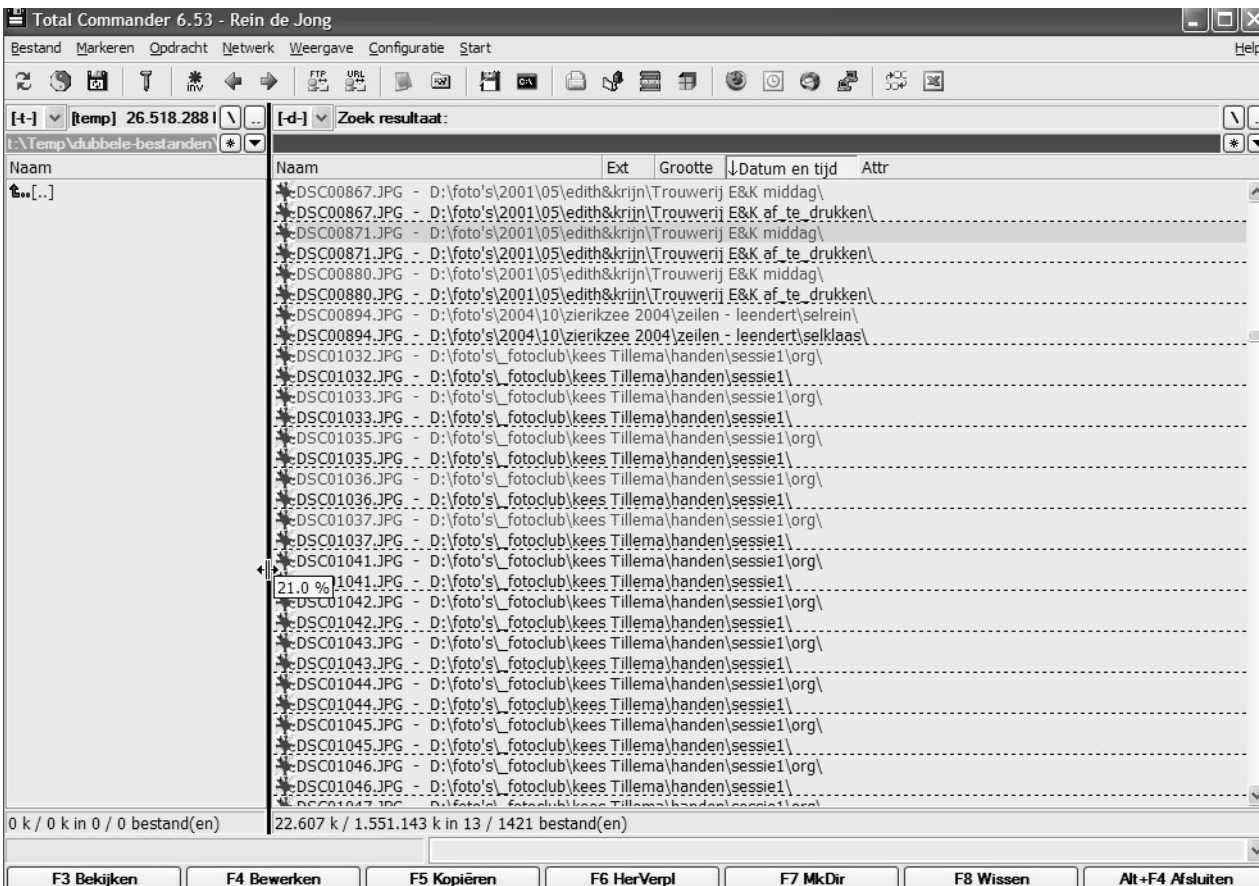
figuur 4

figuur 5

figuur 6

figuur 7

DVD-ROM GigaHits 2006-2

Hub Jennekens

■ In deze aflevering van GigaHits hebben we *Ark Linux* opgenomen, een gebruiksvriendelijke Linux-distributie voor thuisgebruik. Ook was er nog plek voor *Grafpup Linux*, een kleine Linux-distributie met nadruk op digitale beeldbewerking en grafische kunst.

■ Verder pakken we uit met de Nederlandstalige versies 2.0 van *OpenOffice.org* voor Windows, Linux en MacOS, zowel met als zonder Java Runtime Environment. Als u Java al op uw systeem hebt, dan installeert u de versie zonder, in het andere geval de versie met JRE. En wie erover denkt aan desktop publishing te gaan doen, zal blij zijn met *Ragtime* voor Windows zowel als MacOS.

■ Mozilla kwam onlangs met nieuwe versies van mailclient *Thunderbird* (1.5) en internet-browser *Firefox* (eveneens 1.5); Firefox voor Windows stond al op GigaHits 2006-1, en Hans Lunsing bespreekt op dit plaatje de complete release: de versies voor zowel Windows, Linux en MacOS, Engels- en Nederlandstalig. Ook Thunderbird voor Windows, Linux en MacOS, zowel in de Engels- als Nederlandstalige

uitvoering, werd opgenomen.

■ Medewerkers van het platform Webontwerp leverden weer een aantal *tools voor website-bouwers*. Multimedia kreeg zoals gebruikelijk ruime aandacht, en ook voor de Palm treft u weer een aantal programma's aan. Op het educatieve vlak vonden we Study Dog, een compleet online Vroeg Leren Lezen-programma voor de Engelse taal: drie niveaus, voor Windows en MacOS. Verder kregen we toestemming van *ICT op School* om hun complete *infopakket-CD* op te nemen. Deze bevat een keus aan educatief in te zetten OpenSource-software met uitgebreide Nederlandstalige beschrijving.

■ In de *Dagelijkse Toolkit* vindt u onze inmiddels bekende verzameling *Veiligheid en Systeemherstel*. Ook hebben we nieuwe versies van de Sun Java Runtime Environment voor Windows, Linux en MacOSX opgenomen, naast de 'Windows-emulator' *Wine* voor Linux. We denken u ook weer een plezier te doen met een aantal spellen. Verder hebben we belangwekkende programma's voor u gevonden op het ge-

bied van onder andere communicatie en internet, bureaublad- en andere tools, kantoorpakketten, educatie en gezondheid.

■ Nieuw vanaf dit nummer is de map Broncode OpenSource Software. We zijn volgens de OpenSource-leveringsvoorwaarden verplicht de broncode op te nemen. Tot nu toe hebben we de broncode in de mappen gezet waar u ook de uitvoerbare bestanden aantrof, maar we hebben besloten deze bestanden voortaan in één map te verzamelen die niet in het menu wordt opgenomen, zodat de arge-loze thuisgebruiker er niet door gehinderd wordt.

In de root van deze schijf treft u een bestand aan met de naam *inhoud.txt*: de inhoudsopgave van dit schijfje. Die is, gerubriceerd per besturingssysteem, voorzien van naam van het item, de plaats op het schijfje waar het te vinden is en een korte beschrijving. Verder vindt u op dit schijfje een map 'Broncode OpenSource Software', waarin we zonder verdere beschrijving de (verplichte) broncode van eventuele OpenSource-pakketten opnemen.

● Ergonomie en het werken met de computer ●

Je gezondheid staat op het spel

Het zal velen van ons bekend zijn: langdurig werken achter de computer veroorzaakt lichamelijk ongemak. Er zijn onderzoeken gedaan om de klachten zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken. Allerlei fysieke verschijnselen die met het werken te maken hebben, worden door de ergonomie onderzocht. De DOSgg vat hieronder e.e.a. samen.

Hoe kun je klachten voorkomen?

1) Door een goede zithouding, zoals op de tekeningen is aangegeven.

2) Door de juiste afstand tussen ogen, toetsenbord en monitor

Het is het beste als de afstand ogen-toetsenbord gelijk is aan de afstand ogen-monitor.

Bij gebruikers van

een leesbril kan een computerbril uitkomst brengen, de brandpuntsafstand is hiervan op PC-gebruik aangepast.

Dit wordt door veel mensen ervaren als rustiger en minder vermoeiend voor de ogen.

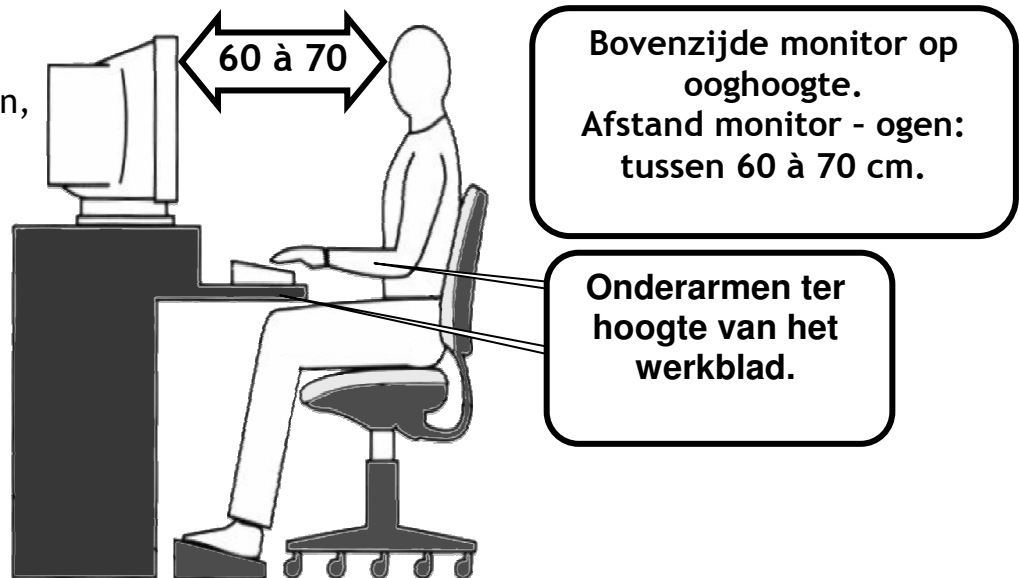
3) Polssteun bij muisgebruik

Bij gebruik van de computermuis: laat je bij voorkeur de hand en je onderarm op het werkblad rusten.

Dit vermindert de kans op RSI.

Zie: www.arbo.nl/topics/subject/fysieke_belasting/rsi.stm

Als dit problemen geeft, gebruik een polssteun. Vooral als een toetsenbord verhoogd ligt, zoals bij vele notebooks en laptops. Toetsenborden van deze computers munten vaak toch al niet uit door een ergonomisch verantwoord ontwerp. Sluit dan liever een conventioneel toetsenbord aan, bijvoorbeeld een draadloos toetsenbord en een draadloze

muis. En plaats de notebook op een verhoging. Er zijn daar zelfs speciale laptopstandaards voor. Want het beeldscherm van een notebook staat in de regel te laag.

4) Het in acht nemen van werk- en rusttijden

Werk niet langer dan 2 uur aaneengesloten achter de computer. Doe daarna iets totaal anders!! Maar wel iets met veel lichaamsbeweging zoals koffie drinken elders in huis en als het kan, neem je de

trap of loop wat heen en weer (uiteraard zonder de huisgenoten op de zenuwen te werken ;-). Of loop even naar buiten. Rek- en strekoefeningen kunnen ook geen kwaad, maar forceer niets! Denk aan de adviezen die veel luchtvaartmaatschappijen geven op lange vluchten. Een preventiehulpmiddel wordt gratis ter beschikking gesteld op: <http://prevrsi.sourceforge.net/>

In het bedrijfsleven gelden de ARBO-regels. Thuis bent u niet gebonden aan deze wettelijke normen, maar bedenk: ze zijn er niet voor niets.

Het is daarom verstandig te onthouden:

Maak van het werken met de computer geen kat- en muis-spel.

Nuttige sites

<http://ergonomie.info-pagina.com/>

<http://ergonomie.pagina.nl/>

<http://ergonomie.startkabel.nl/k/ergonomie/index.php?nr=1>

<http://gezondwerken.jouwsites.nl/s.php?id=48>

http://home.szw.nl/stopsi/strip_start.swf

www.arbo.nl/

www.arbobondgenoten.nl/arbothem/lichblst/rsi/testen/beeld.htm

www.bio.uu.nl/~arbo/informatie/Beeldschermwerk/beeldschermwerk.html

www.fitoffice.nl/nl/nieuws/pers.shtml

www.ictopschool.net/infrastructuur/gezondcomputeren

www.laptopergonomie.nl/ergoinfo.htm

www.leren.nl/artikelen/2004/rsi-voorkomen.html

www.muisarm.nl/

www.rug.nl/bureau/expertisecentra/amd/producten/arbeidhygiene/rsi

● Vraagbaken DOSgg ●

De VraagBaak kunt u op twee manieren bereiken. Per e-mail stuurt u uw vraag (zo duidelijk mogelijk) naar het in de tabel vermelde e-mailadres. Nooit bijlagen toevoegen! Een aantal VraagBaken is op werkdagen óók telefonisch bereikbaar, maar alléén op de bij hun naam aangegeven tijdstippen.

(A) ma-di-wo-do-vr	20.00 - 22.00 uur	(E) ma-wo-vr	19.30 - 21.30 uur
(B) ma-di-wo-do-vr	15.00 - 24:00 uur	(F) ma-di-wo-do	20.00 - 22.00 uur
(C) ma-di-do-vr	19.00 - 21.00 uur	(G) ma	20.00 - 22.00 uur
(D) wo-do-vr	19.30 - 22.00 uur	(H) ma-di-wo	20.00 - 22.00 u. & wo 15.00 - 17.00

Hebt u vragen en/of opmerkingen over de VraagBaak, dan kunt u die mailen naar vraagbaak@DOSgg.nl.

VraagBaak	Naam		Telefoon	e-mail
Beginnersvragen	Ton van Doorn	(F)	0346-210535	vraagbaak@van-doorn.dosgg.nl
	Fred Soer	(F)	050-5499992	f.soer@hccnet.nl
	Cees Jacobs		alleen e-mail	vraagbaak@ceesjacobs.nl
	Pieter Schim vd Loeff	(A)	070-3552715	ph.schim.vd.loeff@hccnet.nl
	Hans Schuts	(H)	06-40934015	internet@hschuts.ws
Databases / Access SQL	Evert v.d. Bos	(G)	0525-653331	e.v.d.bos@hccnet.nl
	Fedde Kortstra		alleen e-mail	f.kortstra@hccnet.nl
	Arnold Spijker		alleen e-mail	ajs.spyker@hccnet.nl
	Jan van Doorn		alleen e-mail	doornvanj@home.nl
MS/PC/Dr DOS en Hardware	Fred Soer	(F)	050-5499992	f.soer@hccnet.nl
	Ton van Doorn	(F)	0346-210535	vraagbaak@van-doorn.dosgg.nl
Genealogie	Piet Molema	(A)	079-3423680	p.molema@hccnet.nl
Fotobewerking The GIMP Photoshop: Paint Shop Pro:	Isja Nederbragt		alleen e-mail	isja.nederbragt@hccnet.nl
	Bert Martens		alleen e-mail	bert.martens@home.nl
	Rinus Alberti	(D)	030-2292531	m.c.alberti@hccnet.nl
Paint Shop Pro:	Corien de Witte	(A)	0118-468419	corientje@zeelandnet.nl
Grafisch Publisher/Frontpage	Cees Jacobs		alleen e-mail	vraagbaak@ceesjacobs.nl
HABO	Hans Lunsing	(A)	071-5232703	j.lunsing@hccnet.nl
	Joep Bär		alleen e-mail	vb@bar.doge.nl
Linux	Hans Lunsing	(A)	071-5232703	j.lunsing@hccnet.nl
	Johan Holstein		alleen e-mail	j.holstein@hccnet.nl
	Willem v.d.Poel		alleen e-mail	w.l.vanderpoel@cs.tudelft.nl
	Ger Wesselink		alleen e-mail	ger.wesselink@xs4all.nl
Menu GigaHits/CD's	ROM-team		alleen e-mail	dvd@dosgg.nl
Muziek	Bert v.d.Akker	(A)	073-5215148	b.v.d.akker@hccnet.nl
	Jacobus v.Laatum		alleen e-mail	jacobus@telia.com
Netwerk ADSL: Internet:	Florus Vogelaar	(A)	055-3552130	fvogela@doge.nl
	Antoon van Rijn	(F)	06-12120154	antoon@vanrijn.dosgg.nl
	Sander Wendling		alleen e-mail	vraagbaak@isdatmogelijk.nl
	Hans Schuts	(H)	06-40934015	internet@hschuts.ws
Office XP	Cees Jacobs		alleen e-mail	vraagbaak@ceesjacobs.nl
	Jacobus v.Laatum		alleen e-mail	jacobus@telia.com
PowerPoint	Cees Jacobs		alleen e-mail	vraagbaak@ceesjacobs.nl
Spelletjes	Louis Baesjou	(A)	023-5263489	zie **

VraagBaak	Naam		Telefoon	e-mail
	Sander Wendling		alleen e-mail	vraagbaak@isdatmogelijk.nl
Spreadsheets	Kees van Gorp Arnold Spijker Jan van Doorn		alleen e-mail alleen e-mail alleen e-mail	cvangorp@home.nl ajs.spyker@hccnet.nl doornvanj@home.nl
Tekstverwerking	Corel: Aard Sauer Inge Wolters Word: Arnold Spijker		alleen e-mail alleen e-mail alleen e-mail	zie ** i.wolters@hccnet.nl ajs.spyker@hccnet.nl
VBA	Access: Fedde Kortstra Word: Jan Biemans		alleen e-mail alleen e-mail	f.kortstra@hccnet.nl j.biemans@hccnet.nl
Videobewerking	Ton van Doorn	(F)	0346-210535	vraagbaak@van-doorn.dosgg.nl
Virus	Florus Vogelaar Wim Kwint Antoon van Rijn Ron de Wit	(A) (F)	055-3552130 alleen e-mail 06-12120154 alleen e-mail	fvogela@doge.nl wpkwint@planet.nl antoon@vanrijn.dosgg.nl rondewit@doge.nl
Windows 3.x/95/98/ME 3.x/95/98 3.x/95/98 95/98	Cees Jacobs Florus Vogelaar Arnold Spijker Ed Smits	(A) (A)	alleen e-mail 055-3552130 alleen e-mail 0313-415773	vraagbaak@ceesjacobs.nl fvogela@doge.nl ajs.spyker@hccnet.nl edjsmits@doge.nl
Windows NT/2000/XP Pro 2000/XP Pro 2000/XP Home & Pro XP Home & Pro XP Home & Pro	Ruud Uphoff Rein de Jong Antoon van Rijn Cees Jacobs Sander Wendling	(B) (C) (F)	026-4426431 0578-691827 06-12120154 alleen e-mail alleen e-mail	ruud@ruphoff.net vraagbaak@dejong.dosgg.nl antoon@vanrijn.dosgg.nl vraagbaak@ceesjacobs.nl vraagbaak@isdatmogelijk.nl

** e-mailvragen via: www.DOSgg.nl/helpdesk.html

● De DOSgg Vraagbaak is bereikbaar via VoIP ●

Je kunt hiervoor de gewone KPN-nummers gebruiken. Die zijn:

0317 70 74 25 of 0317 70 74 26

Wil je via Internet bellen, dan kan dat ook met:

GIZMO.....Voornaam: ..... Vraagbaak
Achternaam: .. DOSgg
Sip nummer:... 17476058016

FreeWorld....Sip-nummer 605849

Ineen.....Sip: vraagbaak@sip.dosgg.nl

VoipBuster...0031 317 70 74 25
of 0031 317 70 74 26

Gebruik je die KPN-nummers, dan kun je ook

nog eens voordelig bellen via een carrier-preselectaanbieder, bijvoorbeeld **Bel1649 of 1601bellen**. De kosten zijn dan lager dan het standaard KPN-tarief.

Wij proberen vanaf 14:00 uur tot 22:00 uur op werkdagen beschikbaar te zijn om jullie vragen te beantwoorden.

Soms is er ook wel eens een medewerker buiten deze tijden beschikbaar, dus het is het proberen waard.

Wil je zelf ook meedoen als VraagBaak-medewerker, dan ben je van harte welkom, neem daarvoor contact op met: Florus Vogelaar,

e-mail: vraagbaak@dosgg.nl

● Colofon ●

De *SoftwareBus* is het officiële periodiek van de Vereniging DOSgg en verschijnt 6 keer per jaar.

De *SoftwareBus* is ook voor visueel gehandicapten beschikbaar. Nadere informatie bij de abonneementenadministratie (zie hierna).

Elk nummer gaat vergezeld van een DVD-ROM met speciaal geselecteerde software.

Abonneementenadministratie

DOSgg - SoftwareBus
Postbus 142
3960 BC Wijk bij Duurstede
e-mail: abonnementen@DOSgg.nl
Postbankrek.nr.:...206202
IBAN: .....NL62 PSTB 0000 2062 02
BIC:.....PSTBNL21

Abonnementsprijzen in €:

	Per incasso	anders
DOSgg-leden	12,00	14,50
Niet-DOSgg-leden	18,00	20,50
Buitenland	zie www.DOSgg.nl	

Opgave abonnement SoftwareBus:

- via formulier op www.DOSgg.nl
- via formulier bij de e-mailing
- via een e-mail naar abonnementen@DOSgg.nl

Opzeggingen van abonnement:

Opzegtermijn is 3 maanden.

- schriftelijk aan:
DOSgg, Postbus 142,
3960 BC Wijk bij Duurstede
- e-mail: abonnementen@DOSgg.nl

Vermeld uw e-mailadres voor bevestiging van uw opzegging.

Adreswijzigingen DOSgg-leden:

Postbus 6160, 2001 HD Haarlem
Antwoordnr. 1659, 2000 VC Haarlem
tel. 0900 - 4222267 (22 cent/minuut)
e-mail: info@hccservice.nl

Mutaties van niet-DOSgg-leden: Abonneementenadministratie, Wijk bij Duurstede.

Kleine advertenties

Gratis voor particuliere abonnees, uitsluitend t.b.v. de (persoonlijke) hobby, voor aanbieden of zoeken van hardware/software/informatie. De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden advertenties te weigeren. *Opgave bij de redactie.*

SoftwareBus

Redactie: Kees van der Vlies, cvdvlies@doge.nl

Bestelservice: DOSgg

Postbus 142
3960 BC Wijk bij Duurstede
Ineke Kopuit (abonnementen@DOSgg.nl)

Druk: GrafiSchoth

Postbus 12
5830 AA Boxmeer.

Ontwerp omslag en opdruk GigaHits:

Okker reclame
Electronenstraat 6
3903 KJ Veenendaal

GigaHits DVD-ROMs:

Coördinatie: Hub Jennekens

Medewerkers:

Frans Curvers, Hans Lunsing, Ron van Stokkom, Ruud Uphoff, Floor Vogelaar

Vermenigvuldiging: Media Motion
Nederland

CD- en DVD-ROM informatie:

GigaHits: dvd@DOSgg.nl

*Bij opzegging van het HCC- of DOSgg-lidmaatschap wordt het abonnement op de SoftwareBus **niet** automatisch beëindigd.*

● Vereniging DOSgg ●

De DOSgg ondersteunt gebruikers van de computerbesturingssystemen voor thuisgebruik, zoals alle versies van MS Windows en Linux. Het lidmaatschap staat open voor leden van de hcc, en is gratis als men deze gebruikersgroep als eerste aan de hcc opgeeft. Is men al lid van een andere gebruikersgroep, dan bedragen de extra kosten € 2,38 per jaar.

De contributie voor het lidmaatschap van de hcc is afhankelijk van de pakketkeuze, bijv. al dan niet met het tijdschrift *Computer!Totaal* en/of een ander blad (bijv. *ZOOM.nl* of *Tips & Trucs*. Altijd gratis toegang tot het HCCnet, en de HCC-dagen (m.u.v. Basislidmaatschap). Een *Basislidmaatschap* zonder tijdschrift (en met 50% korting op de toegangsprijs van de HCC-dagen) kost slechts € 10,- per jaar. Zie voor het actuele aanbod: www.hcc.nl.

De DOSgg is een zelfstandige dochtervereniging van de hcc. De DOSgg is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel te Tilburg onder nummer 30123097.

Platforms

Een *platform* is een groep van leden die actief zijn rond een specifiek thema en dat onder de aandacht van de overige leden brengen. Op dit moment zijn er onder andere Platforms voor Windows, Linux, web-ontwerp, digitale videobewerking (DigiVideo), digitale fotobewerking (DigiFoto), Muziek, etc.

Meer informatie vindt u op onze website www.DOSgg.nl

Bijeenkomsten

De DOSgg houdt vijfmaal per jaar, op zaterdag, een bijeenkomst in het H.F. Witte-Centrum te De Bilt. Daarnaast organiseren wij soms gebruikersdagen 'in de regio'. Op deze bijeenkomsten zijn er lezingen, workshops en demonstraties over actuele onderwerpen en zijn DOSgg-artikelen te koop.

Ook kunt u er terecht met uw vragen en problemen. Deze DOSgg-dagen vormen tevens voor veel leden een ontmoetingsplaats, waar vaak over nog heel veel andere zaken wordt gepraat dan alleen over computers.

Bestuur

- **Voorzitter:** Henk van Andel
(voorz@DOSgg.nl)
- **Vice-voorzitter:** Marius Hille Ris Lambers
(m.hille.ris.lambers@hccnet.nl)
- **Secretaris:** Florus Vogelaar
Hobbemalaan 78, 7312 MV Apeldoorn.
telefoon: 055 - 3552130
e-mail: fvogela@doge.nl
- **Penningmeester en Internet:**
Gerard Hoijtink (beheer@DOSgg.nl),
Postbank: 3827698 t.n.v. DOSgg, Epe
- **Publicaties:** Kees van der Vlies
(cvdvlies@doge.nl)
- **Lid:** René Suiker (sugar@chello.nl)
- **Lid:** Christ van Hezik
(cvhezik@doge.nl)